Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ṿe-natata el Ḥoshen ha-mishpaṭ et ha-Urim ṿe-et ha-Tumim

saviv le-Shulḥan ʿarukh ... Yeshuʿa Ṿalḳ z.ts.l. baʿal sefer Meʾirat ʿenayim ... Shabetai Kohen z.ts.l. baʿal Śifte Kohen ... ṿe-nilṿeh la-hem ... Daṿid ha-Leṿi z.ts.l. ... Ṭure zahav ... ito meḥubar ... Tsevi ha-niḳra be-fi kol Ḥakham Tsevi ... be-hagahotaṿ ... aśinu zar ... la-shulḥan ... ...

Ḳaro, Yosef
ראק, ופסי

Homburg vor der Höhe, [5]502 [1741/1742]

וילטלטמ הקזח תוכלה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11244

Visual Library

הלכות חזקת מטלטלין

קלג מי שמוחזק במטלטלין הידועים לאחר׳ ובו׳ סעיפים:

א א כל דבר המטלטל שהוא ביד האדם בחזקת שהוא שלו אפילו אם יביא המערער עדים שהוא שלו ואומר למוחזק הפקדתיו לך או השאלתיו לך נאמן המוחזק לומר אתה מכרתו לי או נתתו לי במתנה **ב** וישבע היסת ואם טען שלך היא הוא בידי **ג** יכול לטעון עד כדי רמיו ג׳ ונשבע בנקיטת חפץ ונוטל ג׳ ואם טוען נתתיו ליעד כדי רמיו מעסק משא ומתן שבינינו נכון הדבר שיברר ממה נתחייב לו שמא הוא סבור שנתחייב לו וכשיבר׳ דבריו שמא אינו חייב לו: **ב** לאפילו אם מסר המערער החפץ למחזיק בעדים אם אין עדים **ד** שהוא עתה בידו נאמן בשבועת היסת לומר החזרתיו לך **ה** (א) וכן נאמן לומר לקוח הוא (בידי) במנו דהחזרתיו לך ואם אמר ליה אל תחזיר אלא בעדים והוא אומר החזרתיו לך (ב) נאמן **ו** במנו דנאנסו וישבע (ג) שבועה דאורייתא ואם טוען **ז** החזרתיו לך בפני פלוני ופלוני ומתו או הלכו להם למרינת הים נשבע היסת ונפטר ואם לא מסרו לו בעדים אפילו אם ראו אותו עתה בידו נאמן לומר לקוח הוא בידי אבל אם מסרו לו בעדים וגם ראוהו עתה בידו אינו נאמן ורוקא שהעדים מעידים שנתנו לו בתורת פקדון אבל אם מעידים שנתנו לו סתם יכול לומר בתורת מכר או סתנה נתנו לי:

ג (ד) האם ראו עדים החפץ ביד המחזיק קודם שחבעו המערער לדין אפי׳ אם אמר בפניהם קודם שהראהו דעו כי הוא ממושכן לי בכדי רמיו **ח** (ה) קרינן "ביה שפיר עדים וראה **ט** ויתרה בו בפני אותם עדים שלא יחזירהו לו אלא בפני פלוני ופלוני כדי שלא יוכל לטעון החזרתיו לך (ועיין

קלג (א) וכן כאמן לומר לקוח הוא במנו דהחזרתי כו׳ וכסי׳ ע׳ב סי׳מ כתב מור׳ס בהג׳ה לאם היה טוען בפני עדים לקחתיהו ממנו אפי׳ זמן רב קודם שבא לדין א עור ורמב׳ם דאזב אינו כאמן לומר לפני ב׳ד לקחתיהו במנו דהחזרתי ומביאו רים פ׳מ מה׳ נ׳ב בסמ׳ג ולפי מ׳ם אם דכאמן טוען וכתב אח׳כ לומר לקחתיה כ׳ל דכאן הוה מעודם מיירי שבשעה שאחר לפני עדים בהדכה לקחתי׳ לא היה כאמן כגון שראו מקומות בגמ׳ אותו העדים בידו קודם שאחר ומהם כפ׳ לפניהם לקחתיו ודוק: (ב) חזקת (דף כאמן במנו דנאנסו כו׳ב׳ב הטו׳ מ׳ה ע׳ח) מהרא׳ם פ׳ חזקת ומהטעם הב׳ ופ׳ הנשבעין שכתב הסמ׳ג לעיל פי׳ ע׳ ס׳ק (דף מ׳ו ע׳ב) י׳ג והוא מהב׳ דמכח החזקה ודין המשכון לאמן שהיי שלא פרעו כיון בכר כתבאר שהתרה בו לית ליה מנו ח׳ב הב׳ וכו׳ (בסיפן אינו כאמן במנו דנאנסו וכן ע׳ב ועיין משמע בתוספות פ׳ חו׳ה דף מ׳ה במרדכי פ׳ע ב׳ה המתקיל במ׳ם שם בשם המקבל) ר׳ת דשעם דמ׳ל דהתקיל אבל ב רמב׳ם שם תבלו בעדים ברוך להחזיר לו ל׳ב כדעת בעדים דהוי כלילו אמר בהדיא הגאונים אבל תחזיר לי אבל בעדים אבל אינו אינו אינו

ד כדעת הטור ס"ז בשמה על פ"ש עלמס ה"ר יונה שהרמ"ן המערער אם כתבו וביאר שם שיאמר התחזיק שהחזירו לו בעדים שהפקידו בידו בלא בעדים שהפקידו בלא בעדים ולכן אמר המערער אם כתבו וביאר שם שיאמר התחזיק שהחזירו לו בעדים ולכן קניתיו ממנו שהרי אם היה הנפקד לפניו נם לקיים דברי המערער לפניו נם לקיים דברי המערער לפניו נם לקיים דברי המערער

ט״ז והלה טוען שנגנבו כו׳ ולפי׳ המעשה הכי׳ל דכל שטיגן טענת גניבה ולא יפה לו אם נגיבה בעיר לחינו פחתן כ״כ הרא״ם הכ״י לדעת הרמב״ם ע״ם ומהתימה על מורי״ם שמסיק וכתב ז״ל ויש מולקי׳ כו׳ עד וכיון שלותו פלוגי לחיגו כלתן כו׳ הלא בטענת גנוכין כ״ב ס״ל דהיה כלתן ולא חילק הטור עם הרמב״ם אלא לפי מה שפיכוס הוא לדברי הרמב״ם דמיירי בלחינו טוען טענת גנוכין הן מתני שהרי סיים וכתב ז״ל כיון שהמערער טוען שהשילם לחותו פלגי ועמ״ם עוד בפרישה ודריסה ע״ם ונ״ע :

קלד א

ז (יב) ס מי שהיו בידו דברים חעשוי׳ להשאיל ולהשכיר אע״פ שהורה ואמר לו יורע אני שהיה שלך אבל פלוני מכרם לי או נתנם לי במתנה ט״ז (יג) והלה טוען שנגנבו ממנו ואין מוציאין אות׳ מידו אפי׳ הביא זה עדים שהיו ירועים לו שאדם עשוי למכור כליו (ב״ח חולקין וס״ל אלא עדיף (המחוור) מחותו פלוגי בעצמו וכיון שחותו פלוגי חיגו

כלין כל הנשבעין ונוטלים כיון שחיגו טוען שגוף המשכון הוא שלו וכמ״ש בעיל סיימן ע״ב סעיף י״ז מה שאין כן הכא כיון שחייב להחזירו אם כן לא שייכא דנשבעין ונוטלין אלא דהיה יכול להשביעו היפה לאחר שהחזירו ובהיסת אין נשבעין על טענת שאלא לבל״ב ודוק • עיין בתשו׳ ר״ש כהן ספר נ׳ סיימן ע׳ : (יב) מי שהיו בידו דברים לעיל סיימן ע״ב ס״ק ט״ז : (יג) והלה טוען שנגנבו כו׳ בסמ״ע ס״ק ט״ז ומהתימה על מורי״ם שמסיק וכתב ז״ל וי״ל עדדכיון שחותו פלוגי חיגו כלתן כו׳ הלא בטענת גנוכין כ״ב ס״ל דהיה כלתן לחותו פלוגי ולא ברלה לחתן לו אם נגיבה בעיר ה״ה אם מורי״ם סובר מ״ש המחבר והלה טוען נגוכים לחו לחיגו׳ שחותו שמכרם נגנבם ממנו אלא השילם לו ומכרם והיינו נגיבה וכ״כ בב״י בעיר ה״ה אם ולזה מולק הרא״ל ושור וכן משמע לשון המחבר כמו שכתבתי שמסיים ואם טוען זה לחי השכרתי׳ לך ואם כהשמ״ע ה״ל לשון הרא״ל לפי׳ שעון לשכרתי לחותו פלוגי עכ״ל הנלון אמ״ו ז״ל ויפה כיון • ועל כרחך נס״ה המגיד פ״ח משונן שכתב כדין ז׳ דהרמב״ם רמ״ל לא מיירי בטוען נגוכים בכה״ג מיירי דלל״ל למה כתב הרמב״ם בסיפא ואם טוען ואחר לחי השכרתי לך לו השלתי לך כו׳ הל״ל דלפי״ל הבכתי שהרי טען השלתיו לו מוציאין מידו ועוד דהרי הרמב״ם לא כתב שטוען נגוכים ומשמע שטוען שהשילם לחותו פלוגי ועוד דהרי לעיל מיירי׳ דעור הכין בדין ה״ כתב הרמב״ם הלא דוק׳ דטוען נגנבו מחני • ועוד דהרי ה״ המגיד כתב בדין ה״ ו״ל ולב״ד דעת רבינו ז״ל עיקר ושעת הוא דברי הרמב״ם מכני אין מחזיקין בני לחם בנגנבים יכל שהוא מודם שלא השלתי לו ולא השכירו לזה חיגו כלתן ליחר בנגנב מחני לו השלתיו לאחר שהמערער ומכרו לך וכן עיקר בב״ל הרי לדמ״ל ; לפי׳ השלת ו לאחר חיגו כלתן • חלא ולפי מ״ש ה׳ המגיד דהרמב״ם כאן מיירי בטוען שעכ׳ טוען שהשילו לו הלכיכס נגוכי ר״ל כיון שמכר מה שהשילו לו הכור לו הרי הוא נגנב ולכך אין מוציאין מידו לאחזיקי חיגו׳ וכ״כ בעיר שוגן בהגיה שטוען נגוכים הם אתני ואם אתו פלוגי מכרם לך נגוכים הם אתני השלתי לו והוא מכרם לך אין מוציאין אותו מידו כו׳ כמ״ש הטור דאחזיקי חיגו׳ בנגנבי לא מחזיקין כו׳ אך שמ״ש כתב רק לדעת המחבר דאין מוציאין מידו ולא הביא לדעת מו״ם ולא כהיר׳ דולחי מפורש ועי״ז כעיקר כדעת הרא״ל ושור וכמו שהם ן מו״ם ולא שייך כאן לומר לחזיקי חיגו׳ בנגנבי לא מחזיקין דהא חיגו לומר לחותו ס׳ נגנבם רק השלתיו לו ומכרם לך ולא הוי נגנבה ודוק : מכון דברי

ועוד בלה לענין דיגא לפי׳ טוען נגנבו מחם מכיתי כלתן בחנו וכמ״ש התוספו׳ ס״ם המקבל דנלתן לפי׳ לא יפה לו אם נגנבה והסכים עם הגנ׳ הרא״ל לדוקא לא״ל לחלרו׳ מנו להוליא לכל לחלא לחלרו׳ מנו להוליא ובדס״ל לריטור בפי׳ פ״כ״ו ובפי׳ קן״ם ולא בלה לחיגו לבל בכתן בכל חעבם מנו ול״ל דס״ל לריטור כלן בחלר כתבו ולחהר״ל דודי בלה לחרן בחנו לחוליא לא לחלרו׳ ומיגו לא״ל בחוקת הכתי׳ בכתבו אם מתחלה בסתם דכלתן בחנו אלא לחלר״ל כתבו ולחהר״ל דודי בלה לחרן בחנו לחוליא לא לחלרו׳ ומיגו לא״ל בחוקת הכתי׳ דלחלרו׳ מנו להוליא ל״ל בפי׳ ר״ת כו׳ אלא לחלרו׳ מנו להוליא ל״ל כ״ש הכא ולא״כ ל״ל בפי׳ ר״ת כו׳ אלא ל״ל דיכול להיות לחלילו לא״ל לעיל בזה גם לחלרו׳ ומיגו לא״ל בחוקת הכתים דלחלרו׳ מנו להוליא ל״ל דזה לא הוי מנו להוליא ולחהר״ל דודי בלה לחרן בחנו לחוליא לא כמ״ש המחבר דלחלרו׳ מנו להוליא לא הוי מנו להוליא ס״ל דזה לא הוי מנו להוליא ולחהר״ל דודי בלה לחרן בחנו לחוליא לא כמ״ש המחבר שלכתוב לקמן לא הוי מנו להוליא • וכן משמע בתוס׳ פ׳ חוקת הכתים דף כ״ב ע״ב ו״ל ולחהר״ל דודי בלה לחרן בחנו דהוי וכמו״ש בעיל מנו להוליא לא״ל בטוטל דמיס עכ״ל משמע דזה פשוט דלא לחלרו׳ מנו להוליא וכמ״ש התוס׳ בעיל פ׳ חוקת הכתי׳ דף כ״ב ע״ב בפשיטו בזה ה״ה חלא להתוס׳ ס״ל דזה לא הוי מנו להוליא כיון שטוטל דמיס עכ״ל דהוי מנו להוליא ל״ל גם הטור יוכל לסמוך כאן לומר ובגיולו הכ״ו בחנו דזה לא הוי מנו להוליא • ודלמה כ״ורה לזה מדברי הרא״ם והמרדכי • שהרא״ם בפ׳ כל המשכנין בת׳ לבדוק במכיר כליו וכן לאיתי ופפריו כיל לחר לכלתן בדברים העשוי׳ להשאיל ולהשכיר לומר בנגנבו מחני וכמה נגבי לוכל בעצמא עכ״ל והרי הרא״ם ס״ל בפ׳ חוקת עליו ג״כ בזה לוכנו בנגבי לא מחזיקין שהרי לוכל לומר שהוא נגנבה אלא בנגנבו מחני וכמה נגבי הכתים ובפ׳ הכותב דלא לחלרו׳ מנו להוליא • וכן המרדכי בפ׳ הנזיל בתרא כתב דכלתן המכיר כליו בעשוי׳ להשאיל ולהשכיר בחנו לומר בנגנבו מחני לפי׳ לא יפה לו אם נגבה בעיר והרי המרדכי כתב בפ׳ הכותב דלא לחלרו׳ מנו להוליא אלא ולחי כדפי׳ דהכא כיון שטוטל דמיס ולוכנו מחזיר רק הכתן לא מוקרי מנו להוליא • ועוד יש לחלק דהכא כיון שהוא מכיר כליו ועדים מעידים שהיו אלו חזוב כמוזוק • ולוכלוק הראשון בדלה עיקר :

ונ״ל דגם דעת המ״ג כן וכמו שלבאר יומרדכי ולגודם אם ובהגה״מ׳ ספ״ה מה״ג בדברים העשוי׳ להשאיל ולהשכיר לא בעי כלי חלי אלא בעה״ב עשוי לחכור כליו כיון דיכל לו אם נגבה בעיר כלתן בחנו דהשלתי׳ לו הכשרתי׳ לומ׳ בנגנבו מחני • ולא ירלתי לסוף דעתם • שפיכסו דברי המ״ג בס׳ נגבה עמין ע״ל דף קמ״ט ע״ג שכתב לכאן הרמב״ם ספ״ה מה״ נגבה והעתיקו המחבר לקמן ל״ם אם״ כמו שפיכס הכ״ו לקמן פי׳ אם״ז דברי הרמב״ם וזה לוכנו כדרך לפרש דברי המ״ג כמו שפי׳ הש״ע והכ״מ לקמן פי׳ אם״ז דברי הרמב״ם • ואני״ג דכתבתי לקמן פי׳ אם״ז דפי׳ המ״ע והכ״מ בדברי הרמב״ם ליתא הוי״ו מכח כל הקושיות שהקשיתי לקמן לכל במ״ג כן לא״ל מידו וכע״כ מוכרח לפרש במ״ג כן דבאלא דרמב״ם ל״ל דל״ל דבעי׳ אם נגבה בעיר מסוס דס״ל דלא לחלרו׳ מנו לחלוקי חיגו׳ בנגנבו כמ״ם ה״ המגיד לעיתו • אבל המ״ג דס״ל דלחלרו׳ מנו הכ׳ מ״כ לחיגו לא יפה לו אם נגבה כמו׳ • ונם המרדכי והגהמ״ר כתבו אם מיד לחלא״ו ול״ל ופסק דבל מפרי עשוי להשאיל ולהשכיר ולא״ל ל״כ (בחכיר

ספריו)

טורי זהב

סעיף ה׳ בהג׳ הו״א רצריך קשה לקמן סי׳ רל״ו פסק דמוציאין מהיורשים בל״ו וכן קשה גם על רבינו ונ״ע :

סעיף ז׳ והלה טוען שנגנבו מכרן לו לא הי׳ כאמן כיון שהמערער ברמב״ם ליתא זה והמחבר הוסיף כדי לתרץ מה שהקש׳ עליו רבינו דלפי׳ הי׳ אותו פלוגי לפטיכו והי׳ לומר שהמערער מכרן לו לא הי׳ כאמן כיון שהמערער טוען שהשילם לחותו פלוגי ועוד דהרי הרמב״ם לא כתב שטוען נגוכים ומשמע שטוען שהשילם לחותו פלוגי ועוד דהרי הרמב״ם דמיירי בטוען נגוכים בכה״ג ומיירי דלל״ל למה כתב הרמב״ם בסיפא ואם טוען ואחר לחי השכרתי׳ לך לו השלתי׳ לך כו׳ הל״ל דלפי״ל הבכתי שהרי טען השלתיו לו מוציאין מידו ועוד דהרי הרמב״ם לא כתב שטוען שהשילם לחותו פלוגי ועוד דהרי לעיל מיירי׳ דעור הכין בדין ה״ כתב הרמב״ם הלא דוק׳ דטוען נגנבו מחני • ועוד דהרי ה״ המגיד כתב בדין ה״ ו״ל ולב״ד דעת רבינו ז״ל עיקר ושעת הוא דברי הרמב״ם מכני אין מחזיקין בני לחם בנגנבים יכל שהוא מודם שלא השלתיו לו ולא השכירו לזה חיגו כלתן ליחר בנגנב מחני לו השלתיו לאחר שהמערער ומכרו לך וכן עיקר בב״ל הרי לדמ״ל ; לפי׳ השלת ו לאחר חיגו כלתן • חלא ולפי מ״ש ה׳ המגיד דהרמב״ם כאן מיירי בטוען שעכ׳ טוען שהשילו לו הכלתן נגוכי ר״ל כיון שמכר מה שהשילו לו הכור לו הרי הוא נגנב ולכך אין מוציאין מידו לאחזיקי חיגו׳ וכ״כ בעיר שוגן בהגיה שטוען נגוכים הם אתני ואם אתו פלוגי מכרם לך נגוכים הם אתני השלתי׳ לו והוא מכרם לך אין מוציאין אותו מידו כו׳ כמ״ש הטור דאחזיקי חיגו׳ בנגנבי לא מחזיקין כו׳ אך שמ״ש כתב רק לדעת המחבר דאין מוציאין מידו ולא הביא לדעת מו״ם ולא כהיר׳ דולחי מפורש ועי״ז כעיקר כדעת הרא״ל ושור וכמו שהם ן מו״ם ולא שייך כאן לומר לחזיקי חיגו׳ בנגנבי לא מחזיקין דהא חיגו לומר לחותו ס׳ נגנבם רק השלתיו לו ומכרם לך ולא הוי נגנבה ודוק : מכון דברי

ועוד בלה לענין דיגא לפי׳ טוען נגנבו מחם מכיתי כלתן בחנו וכמ״ש התוספו׳ ס״ם המקבל דנלתן לפי׳ לא יפה לו אם נגבה והסכים עם הגנ׳ הרא״ל לדוקא לא״ל לחלרו׳ מנו להוליא לכל לחלא לחלרו׳ מנו להוליא ובדס״ל לריטור בפי׳ פ״כ״ו ובפי׳ קן״ם ולא בלה לחיגו לבל בכתן בחנו לחוליא לא לחלרו׳ ומיגו לא״ל בחוקת הכתים דלחלרו׳ מנו להוליא ל״ל בפי׳ ר״ת כו׳ אלא ל״ל דיכול להיות לחלילו לא״ל לעיל בזה גם לחלרו׳ ומיגו לא״ל בחוקת הכתים דלחלרו׳ מנו להוליא ל״ל דזה לא הוי מנו להוליא ולחהר״ל דודי בלה לחרן בחנו לחוליא לא כמ״ש המחבר דלחלרו׳ מנו להוליא לא הוי מנו להוליא ס״ל דזה לא הוי מנו להוליא ולחהר״ל דודי בלה לחרן בחנו לחוליא לא כמ״ש המחבר שלכתוב לקמן לא הוי מנו להוליא • וכן משמע בתוס׳ פ׳ חוקת הכתים דף כ״ב ע״ב ו״ל ולחהר״ל דודי בלה לחרן בחנו דהוי וכמו״ש בעיל מנו להוליא לא״ל בטוטל דמיס עכ״ל משמע דזה פשוט דלא לחלרו׳ מנו להוליא וכמ״ש התוס׳ בעיל פ׳ חוקת הכתי׳ דף כ״ב ע״ב בפשיטו בזה ה״ה חלא להתוס׳ ס״ל דזה לא הוי מנו להוליא כיון שטוטל דמיס עכ״ל דהוי מנו להוליא ל״ל גם הטור יוכל לסמוך כאן לומר ובגיולו הכ״ו בחנו דזה לא הוי מנו להוליא • ודלמה כ״ורה לזה מדברי הרא״ם והמרדכי • שהרא״ם בפ׳ כל המשכנין בת׳ לבדוק במכיר כליו וכן לאיתי ופפריו כיל לחר לכלתן בדברים העשוי׳ להשאיל ולהשכיר לומר בנגנבו מחני וכמה נגבי לוכל בעצמא עכ״ל והרי הרא״ם ס״ל בפ׳ חוקת עליו ג״כ בזה לוכנו בנגבי לא מחזיקין שהרי לוכל לומר שהוא נגנבה אלא בנגנבו מחני וכמה נגבי הכתים ובפ׳ הכותב דלא לחלרו׳ מנו להוליא • וכן המרדכי בפ׳ הנזיל בתרא כתב דכלתן המכיר כליו בעשוי׳ להשאיל ולהשכיר בחנו לומר בנגנבו מחני לפי׳ לא יפה לו אם נגבה בעיר והרי המרדכי כתב בפ׳ הכותב דלא לחלרו׳ מנו להוליא אלא ולחי כדפי׳ דהכא כיון שטוטל דמיס ולוכנו מחזיר רק הכתן לא מוקרי מנו להוליא • ועוד יש לחלק דהכא כיון שהוא מכיר כליו ועדים מעידים שהיו אלו חזוב כמוזוק • ולוכלוק הראשון בדלה עיקר :

ונ״ל דגם דעת המ״ג כן וכמו שלבאר יומרדכי ולגודם אם ובהגה״מ׳ ספ״ה מה״ג בדברים העשוי׳ להשאיל ולהשכיר לא בעי כלי חלי אלא בעה״ב עשוי לחכור כליו כיון דיכל לו אם נגבה בעיר כלתן בחנו דהשלתי׳ לו הכשרתי׳ לומ׳ בנגנבו מחני • ולא ירלתי לסוף דעתם • שפיכסו דברי המ״ג בס׳ נגבה עמין ע״ל דף קמ״ט ע״ג שכתב לכאן הרמב״ם ספ״ה מה״ נגבה והעתיקו המחבר לקמן ל״ם אם״ כמו שפיכס הכ״ו לקמן פי׳ אם״ז דברי הרמב״ם וזה לוכנו כדרך לפרש דברי המ״ג כמו שפי׳ הש״ע והכ״מ לקמן פי׳ אם״ז דברי הרמב״ם • ואני״ג דכתבתי לקמן פי׳ אם״ז דפי׳ המ״ע והכ״מ בדברי הרמב״ם ליתא הוי״ו מכח כל הקושיות שהקשיתי לקמן לכל במ״ג כן לא״ל מידו וכע״כ מוכרח לפרש במ״ג כן דבאלא דרמב״ם ל״ל דל״ל דבעי׳ אם נגבה בעיר מסוס דס״ל דלא לחלרו׳ מנו לחלוקי חיגו׳ בנגנבו כמ״ם ה״ המגיד לעיתו • אבל המ״ג דס״ל דלחלרו׳ מנו הכ׳ מ״כ לחיגו לא יפה לו אם נגבה כמו׳ • ונם המרדכי והגהמ״ר כתבו אם מיד לחלא״ו ול״ל ופסק דבל מפרי עשוי להשאיל ולהשכיר ולא״ל ל״כ (בחכיר

ספריו)

דהרמב״ם ס״ל דעבנת המחזיק אבלוכי עבה גזל ומכרן לזה הוה כשוטן נגוכים ולאו טענה היא ולא״כ לעיל״ל דהרמב״ם פסק בריש לקמן דפי׳ דאתר לאו מילתא היא ולכן כל״ל כתב המחבר שוטן בלתת בנגבו וקל״ל דל״כ מאמ״ל לכל״ל ולבל״ל דהרמב״ם פסק בריש לקמן דפי׳ אומר בפי׳ לשאלתים לאותו פלוגי חיגו כלתן לחוליא מן המחזיק כי הוא יאמר אמת אלו אני כלתן הי׳ מכרר בעדים אבלאם מחך וזה בכלל שוגנין לזוק׳ ומש״ה בם״ם שוטן השלתיים לך ויעבלם לא ידעתי אוש אחר אלא אתה אומ׳ לי אבלאת מלד׳ אחר ורבינו אולא בזה כשן שהם הבדרים העשוין להשאיל לין מכרן שהכרם הבא לין עשוים לבך וכל זמן אלין עדים לפטיכו הרי הם בחוקת הבעלים הראשונים ס״ל לא עדיף מה שלוכי עבמו ומה לי אם שוטן השלתיים לך או לאותו פלוגי עיקר פי׳ דרבינו אלא לקמן על הרמב״ם מה״ם דרבינו פי׳ קל״ד ס״ג והמחבר ס״ל דבל בשוטן כו׳ וע״ל מהרמ״ם דכתב רבינו בסמוך שמוציאין מהיורשים בדברים העשוים להשאיל ולהשכיר ולמאי לא אמרינן אמת אלו הי׳ לאמיתם קיים הי׳ מכרר אקנה אותם ע״כ כ״ל להרמב״ם מעמתו ברישא אזה המחזיק לא קובל מתנו אלא מאותו אחר ובין אתבינו לאותו אחר זכה אחר הבא אין אדי הלוי״ם מאום זה בלוקת הבא דמ״מ אם אמר לו אם אמר לו אם אמר לו

ק"ס בר"מ"ס והניקו הטור

קלד

א ל"י הרמ"ם רפ"ש מה' טוען וכתב ה"ה פ' חזקת מסכת קומץ אין לו ספרים ובעיר ספרים ובעיר ספרים ושרוש הרכה ומסקנת הגמ' שא"ם אלא מוסר לו ב בעדים כל זמן דליכא ראיה אינו נאמן לומר לקוח מידי ודעת רבינו כדעת כל הגאונים ורבו הרב מקנא ז"ל דכל היכא דאיכא מנו הרי הקיומן נאמן וכו' מון מהרי"ף וכולי ודברי רבינו הגאונים ז"ל עיקר כן כתב הטור והרא"ש סס וכן כתבו התוס' בדף מ"ה בדלים מי הכי ב לשון הטור כ"ל לשון הרמב"ם סס ד סס דין ג' וכתב הרב המגיד שכל הדינין שכתב רבינו בדין הלוואות מתבארים סס בסוגיא ואין צורך להאריך בביאורן ה כמימרא דרבא סס דף מ"ע"ב

ספריו) אפי' לא יגיע לו סס נגנבה בעיר יגיע נאמן מתני במנו דלא בעי אחר השאלתי' ותיבן ל"ת בלא' דלא נייס ביה כו' ע"ש אלא ודאי צריך לפרש דברי הסמ"ג דאפי' לא יגיע לו סס נגנבה בעיר. שהרי כתב הסמ"ג סס שור דאפסטו בענין דברים העשוי' להשאיל ולהשכיר בענין קצוקי הזבינה מזלינו מדברינו להדיים כן. שכתב סס בעזרן ל"ה דף קמ"ג דיש ע"ב ז"ל וכן מצאתי בהגהות כתר' (דספרים איכן עשוי' להשאיל ולהשכיר) שבינו המכיר כלי ובספרינו כיל אחר אם יגיע לו סס נגנבה בעיר כיל יעבוד לאחר נגנבה ואם היו כל הספרים בכלל זה היה לו לאיות נאמן לומר נגנבו מנו דאי בעי אמ"ל הרי לחדיה אפי' בלא יגיע לו סס נגנבה בעיר נאמן מיכא דאיכא אינו לי' מנו. ועוד דאם אם דאשאלינן כון יגיע לו סס נגנבה אם לא היינו בעזרי לחכור וכדאיתא בס"ס ובסמ"ג בה' נגנבה להדיא ולקמן ר"ס שנ"ו. ל"ב כיון דדעת הקום' והגה"ם והמרדכי והגה' אפי' והגה מיי' והסמ"ג דבדברי העזרי' להשאיל ולהשכיר נאמן לומר נגנבו מתני במנו אפי' לא יגיע לו סס נגנבה אפי' בעבי' עזרי לחכור כלי. וכ"כ הרא"ש בהגנו סס"ה מה' נגנבה ז"ל אם היו כלים אלו מדברים העזרים להשאיל ולהשכיר לא היה צריך לסס נגנבה אלא להסטר מזבוב"ש לא מכרן עכ"ל והיינו משעם מנו אביה טוען

אלולי וכמ"ש ה' המגיד סס לדעתו. והכי נקטינן:

מיהו היינו דוקא כשאומר בתם נגנבו מתני ומשעם שבתבו התוס' והרא"ש והסוסקים סס לא שייך לומר לחזוקי איכא בנגנבו לא מחזיקינן אהרי אינו אומר שהוא נגנבה כו' אבל אם אומר שהמחזיק נגנבה לו אומר אלותו פלוני ואינו אומר מכיתו ולותו פלוני ואינו מוחזק בנגנב ל"כ אינו נאמן מתני משעם דלחזוקי איכא בנגנבו לא מחזיקינן. ול"כ אין אילוק בין דברים העזרי' להשאיל ולהשכיר לו לא דכיון דשוטן נטוכים אתרע לה חזק דשאלה לו שכירות וכמ"ש לקמן סי' שכ"ו:

וכן הא לאמרי' דבדברים העזרי' להשאיל ולהשכיר דמוטיאין מידו בין שוטן בנגנבו מתני ואינו פורש אדם ידוע אינו מוחזק בנגנב ובין אומר השאלתי' לאותו פ' ומכרם לו ר"מ מרוך לחזוי' לאותו פ' ומכרם לו ר"מ מרוך לחזוי' לאותו פ' ומכרם לו ר"מ מרוך לחזו

וכמ"ש בסי' שלפני זה בסמ"ע בסעי' ח' ט' (ול' הגמר' בקש גם בזה ועל"ל שם כתבתי ל' הגמר') דהא גם בלוקח כל היכא דליכא עדי רחייה כדינו לחוקן לחוקן ונם בלחר לחיכו לחוקן אלו הוכיחו הוי דינא הכי מיהו שם דוקא בחכלו בעדים ובלוקח אפי' לא מכרו בעדים ט

תע"פ שמכרו לו בעדים כו' ק' אם מכרו לו בעדי' איך מסיק המחבר וכתב עכ"ז אם טוען לא נתתו לי מעולם גם מו"ש בהגה"ה כת' שיר לומ' להל"ש כו' הא בלה"ל לא חלקי לשטון להל"ש שהרי מכרו בעדים • ואין לפרש דר"ל להל"ש שנתתו לי זה לא אחר ואותו החזרתי לך דהא מדכת' אם העדים שרחו החכן אין מכירין כו' ולא קאמר כמו שעידי מסירה אין מכירין אותו משום דאינ"ם שהן מכירין אותו אלא שהעדים שלאותה עתה קודם גיחתן לדין אין מכירין אותו הישב וא"כ קשה לחה יהא הלוקח נחמן יכיא הכעי"ב עידי מסירה המכירין אותו ויטעדו לעידי רחייה ואז לא יהי' לו מינו לבה"ל ולא מינו דחזרה • ונם א"כ ה"ל לא טוען החזרתיו לך בחמן כיון דבדחיכת עידי מסירה צריך לטעון בחחנתו החזרתיו ואפשר דהמחבר סיעם לשון דהטור העתיק וא"כ לא דק דבפרישה כתבתי דהאי תע"פ אמכרו בעדים שכתב הטור אלעיל קאי ולא אבכל זו אבל בדברי המחבר אי אפשר לומר כן שהרי בסעי' שלפני זה סיים וכתב' תע"פ אמכרו לו אלא בעדים ו"ע • ו אבל אם טוען נתתו לי לתקן ושוב כו' ה"ה אם טוען כתתו לי לתקן ונם כו' ה"ה אם טוען לא נתתו לי מעולם נאמן יג אירא לומ' כו' ומה"ש

ג ט (ג) יאע"פ שמכרו בעדים אם העדים שראו החפץ בידו אין מכירים בוראי שזהו של המערער אלא שנרמה להם בסימנים כמו שלו אם טוען לא נתתו לי מעולם נאמן יד אבל אם טוען נתתו לי לתקן ושוב לקחתיו ממך אינו נאמן :

הנה לדין כאן מינו טוב יא אירא לומר לא היו בכרים מעולם כיון שהעדים לא כיונא בזה כידו (עור) :

ד זאם הטלית יוצא מתחת ידי אחר ואומר בפני אמרת לאומן למוכרו לי ולקחתיו ממנו נאמן במגו שהיה אומר אתה מכרתו לי אבל כשטוען שהאומן מכרו לו שאמר יב (ד) אתה מכרתו לו אינו נאמן :

ה ירד האומן מאומנותו הרי הוא כשאר כל אדם ונאמן אפי' בכלי שבא לידו בעודו אומן (ה) ע"א דרוקא שנשתהא בידו אחר שירד מאומנותו זמן שאין דרך להניח כ"כ זמן כלים בבית האומן אחר שנודע שירד מאומנותו :

ו יבן האומן שאינו אומן אם בא בטענת עצמו שאומ' שקנאו מבעליו הרי הוא כשאר כל אדם ואם אומר שירשו מאביו הרי הוא כאביו יג ואם אמר בפני הורה לו יש לו חזקה יד כ"ו"א דהיינו דוקא כששהא אחר מות אביו זמן שאין דרך להניח כל כך זמן כלים בבית האומן אחר שמת אביו :

הגה וכ"ל דוקא לאחר אות אביו דיש לומר דיכשו מלכיו ולכן אינו נחמן עליו אפילו אמר לקוחה בידו אם לא אנשתהה בידו הזמן הנזכר דאז הוי כלוחן אינו נחמן בכל בחיי הלוחן אם הכן שוטן אלקחו נחמן בכל עניו דהוי כחוב אחר לגמרי אם אינו אוחך עד אלחן אבינו ואמרו אינו נחמן אמר אבינו לקחתיו מתחלה : יג אירא לומ' כו' ומה"ש

אפי' מכרו לו אלא בעדי' נ"כ אינו נחמן הלוחן ועכ"ר : יב אתה מכרתו מיירי בל אינכא עדי רחיי' שרלוחו ביד זה ומ"ה אף אם נחמן לאחי שהלוחן ל"ל שקנאו מ"מ הלוחן גופו אינו נחמן לומר שקנאו היכא דרלוחו בידו ולא הוכרח הטור והמחבר לפרש דבעדי רחייה מיירי דפשוט הוא מה"ש לפני זה לכן אפי' בידו קודם לכן אפי' הלוחן עצמו נחמן נגד הבע"ה וכ"ש כשהוא ביד אחר :

יג ומה שאר בפני הורה כו' לאי בעי לשקר היה לומ' דהבע"ה מכר לו דהיה נחמן בפני קנ"כ הטור לקמן בסי' קנ"ב ע"ש : יד

ומ"ל דהיינו דוקא כשהה אחר מות אביו כ"כ אחו' והרא"ש והטור השמיטו כאן • והב"י תמה על הטור לאה השמיטו ובדריסה כתבתי שכ"ל דהטור ס"ל דאחו' והרא"ש לא כ"כ כ"ל אבן לומן דקרקע לאין הכן מוחזק בהשהה ואי הוא שטן אמי לקחתיה מהמערער לא הוה נחמן בלא שטר לו חזקת ג' שנים ומ"ה בעינן בהאי שענה דבפני הורה נמי אשתהה ול"ל אשתהה ג"ש אבל בכן לומן המשלטלי' לא בעינן אשתהה דס"ל לסברא פשוט דבאחר אמי קניתי מהמערער דהוי נחמן בלא אשתהה כיון דהוא מוחזק כו' וא"כ בפני הורה כו' נחמן מינו אפי' בלא אשתהה • ואע"פ שהוזכרו אחו' והרא"ש בלשונם שם כלים כ"ל דלא נקטי בלשונם כלים אלא בשביל הלוחן עצמו שירד מלאומנתו מיהו ל' הרא"ש ויקיטור ל' פסקי הרא"ש לא אזמע הכי • ועוד דלפ"ז לא יהיה פי' דאשתהה דאם וכן שוין דבאם הלוחן דאיירי בכלים יהיה פי' ומן מה וכבן דאיירי בקרקע יהיה פי' נ' שנים ועל"ר מ"ש עוד מזה והא דלחמו המחבר בשם י"א דבעינן אשתהה (והי"א הן אחו' והרא"ש) אמוס דבאחת פשוט דנמרא ול' הרי"ף והרמב"ם והטור לא אזמע הכי והא דאיי' הטור פיים וכתב ז"ל ואם אחר שירשה מאביו קרי הוא כאביו עכ"ל דאזמע דוקא באומר שירשה הא אם אחר אקנאה מהבע"ה אפי' אחר מות אביו אבל נחמן ומ"ש מוד"ס בהגה"ה ז"ל וכ"ל דוקא כו' נמי לשיטת הי"ל דוקא כ"כ אבל לא לשיטת הטור אבל בל"מ מוכח דכת' זה לאיסור תאיסרא הנ"י על הטור והא דוקא כמ"ש • מיהו זהו ק' איך נאמר שפלגת הטור על אביו הרא"ש והתו' ולא יזכירם ולפי מ"ש לאשונה ניחא ועל"ר כאן ולקמן פי' קנ"ב מ"ש עוד מזה :

קלה לו

שורי זהב

סי' קלד . סעיף ג' אעפ"י שמפר לו בעדים כאשר הניח הסמ"ע דהאי לאעפ קאי אבל מעלה כן מזמע בשמ"ת אל קלף דשם הגירסא בזאל ואם העדים שלאו כתפן וכו' מיילא הוה כאן התחלת דין אחר ומיירי בלאן עדים שכת לידו :

סעיף ד' אבל בשטוען שלוחן כו' נ"ל לדעת הרמב"ם שזכרתי לעיל ס"ם קנ"ג דמיירי כאן בים עדי רחיי' ביד הלוחן וכן תשחעות הבלייתא בפ' ה"ה דף מ"ה ראה עבדו ביד הלוחן ועליתו ביד הבוכם מה טיבו אבל אתה מכרתו לי לא אחר בלוס בפני אחרת לתוכה לי בלאן ותוקמינן הסיפא ביולא אחת יד אחר ופשין שכתב רבינו כאן ותשחעות הסיפא דקאי נמי אראה הבוכם ומ"ה כי אחר בפני אחרת לאותן לתכרו בלאן תנו לי בחיוך ובתתה והלוחן נתנו לי בחלותיך אבל כי אחר זה האחר לחוחן שתכרה לי אחר לי כן אלן בהדי לא כדין זבנה לי' והשתא עולה יפה הפי' שכתבתי להרמב"ם בסוף סי' קנ"ג דהיכ' דאין עדי רחיי' בלותו אלין לו חזקה רק בלותו הבא מכתו ובכל לומר אינו הי' בלאן בו' בלאן ולאבי יש לי זכותו דטוענין לבלוקח ומדברי רבינו אין הכריע לזה ומכאן יש סתירה לפ"ש כי' הבאתיו בסי' קנ"ג ס"ד דשעבוד התחזיק שפלגו עשה נגל ומכרם לזה הוה כטוען נגוכים ולאו טענה היא קשה דהא כאן נ"כ הוי טענת המערער כאן לברי הרמב"ם :

סעיף ו' ואם אמר בפני הורה וכו' רבינו לא הביא זה והיא גמ' ערוכה והך ר"ל דהתם דוקא כו' הוא דברי הסוס' והרא"ש ורבינו לא הביא כל זה ותמה ב"י כאן על מה שהשמיטו ומ"ה כתבו כאן דדך ר"ל אבל בלע"ד לאין כאן מחלוקת דרבינו לא הוכרח לבאיר זה חזק פשוט דהורה בלא כשתהה דאינו לאחר דבבר ליתמדנו רבינו זה בת"ס ומה אמר שיכשו מאביו דהוה כאביו ולא הוה חזקה דבבלל זה בל הבא תחת אביו בסוס שענה הן אהורה לו הן אחר זכות אבא אביו ובת"ס הרי הוא באביו לאמדנו כתו שמועיל אבל אחב מה שירד מלאומנותו ובזה אל הבן לומר בפני הורות לי לאבי דבי הבא דאם היה הבא קיים ודבר הן אומנותו ונשתהא אבל היה מהלוחן לומר לאוחה הי' בידו ב"ש אם נשתהא בידו לא אחר אבי דבי לומר אבי אמר לו לאמה יגרע מאביו שהיה כאן ומ"ה התו' בפ' ה"ה דף מ"ו וז"ל ובדאה דבן אחר לאיל אים לו חזקה בו אחר בפני הורה אינו אחר אחר אשתה אי' כתבו בן לרבותא דאפי' באחר בפני הורה בעינן אשתה אבל באשתה אבי באחת אפי' אחר אבי הגיר אי

קלה קלה

(א) כשבע היסת וטעל לאו דוקא אלא ר"ל נוטל ואח"כ כשבע היסת וכן הוא במרב"ם ע"ש :

(ב) נשבע המחזיק כו' ע"ל פי' ק"ת סעיף ז' בהג"ה :

(ג) וי"ל דאם כו' ולפע"ד מוכח כן בס"מ ואין חולק אזה

א אי' השור מיתחלף דר"ל הגודרות אין לאם חזקה וכו' (פי' בהמה וחיה ההולכים בשוק) ב"ב ל"ו ע"ב ב המחבר השמיט ס"ס השור אל"כ המחזיק בה ג' שנים מתחלף דרכן שם וכפי' רשב"ם שם ד"ה מקרי כמו אנו דרו' וכמ"ש הרמ"ן בה' נה אבל הרמב"ם בפ"ו מה' טוען דין ל' כ"ל אלא אמר דבכל אבלא אבלא אבלא

לבעה"ח אלא שוטן ואומר לא מוחיתי לתכמו וכו' וקל: ג
ה"ג דוקא שאמר לו סתם הילך אבל אם אמר לו הילך טליתך הילך ד
והכוח לא שאמר לו סתם הילך טלית אבל אם הילך כו' ד
כלי זה לבעליו אע"פ שלו אם כת"ה מסוק אלא יש תמה כו' ולמיך להחזיר
ולין לומן שכותבין לו בלים
לתקן והסכים ע"ל סימן שכ"ו
ס"ו:

קלז א היורד לתוך שדה חבירו כו' כדריסה
הוכחתי דזה מוירי אפי' בלא
אמר תתלה אלך ואלקט ולכאה
כאן חזקה אלין אדם תעיר אפ"ה
כיון שכבר לקטן והוא חוזק
בהן אין מוכיחין אמידו
ובסעיף שאחר זה מוירי כשאינו
מוחזק בהן שלקטן ועדיין הן
שוכבין בהשדה של בעל החילן
כזה לא היה נקנין אם לא מכת
שאמר תתלה אלך ואלקט ואז
נקנין בנגד הבע"ה שבא לערער
קודם שמוליכן לרשותו מטעם
דאין אדם מניח לומר אלך ואלקט
כשלא היה לו רשות לנקט וזהו
דוקא אם כבר לקטן ואף לא
המוזק עדיין בהם וכמ"ש אבל
אם בא ומערער עליו קודם
שלקטן יכול לעכב עליו שלקוט
ולא מהני חזקת אמירה דאלך
ולקוט דל"ב כל אינם שהוא עוות
ינכ ומחוך ע"ז לומר כן מעוס
דידע בעצמו כן לא יוכל בעליו
למחות כו • עוד כתבתי בשם
מודוסי הרמב"ן והכ"ו
דבשבר ליקט פירו
אבל ואין חרוכה הוא כמו אלך
ואלקט לענין זה אלף אדון
הפירות ברשותו וכזוקתו אין
הבעלי יכולי להוציא מידו מה
שבבר ליקט מטעם דאין אדם מניח לומר אלך ואלקט לענין זה אלף אדון
בעל השדה והחילן כאן כו' מעוס דאין אדם מניח לומר אלך ואלקט לענין
לי אין בית דין צריכין למנעו ואם באו הבעלים
קודם שליקטם מעכבים על ידו ואפילו אם ליקטם
כבר אם טוען שמכר לו גוף השדה אינו נאמן אף ערל
הפירות שאכל כיון שאין לו שטר ולא חזקת ג' שנים:

ג אומר אלך ואכרות אילנות של פלוני ב
(ב) בית דין מותים בידו:

קלח דין שנים אוחזין בטלית והולקים עליו. וכוח' סעיפים:

א ב' שהיו אוחזים בכלי אחד או שהיו רוכבים על
גבי בהמה אחת (א ועיין לקמן סי' רע"ז איזה רוכב אינו קונה) או שהיה אחד
רוכב ואחר מנהיג ב (א) ב' יושבים בצד עריסה של חיטים המונחים
בסימטא

(ג) וכאינה כעבדן ג' נ"ס
ד' כפי"ל וכן
התכן זכו' עיין בתשובות מהר"ח ן' ז"ל סימן ק"ס:

קלז (א) אפי' יש עדים שליקטן עיין בב"ח הוא אם בגמ'
ממשכנת' (לקמן סי' ר"ז סעיף ג') ולא כ"ל דתרן וכעור
דשמני התם דשמין משמע רק כ' ה' אודאי טעם
מ"כ סתם מלוה כיון שירד מתחלה ואמר לבפתחם
ברשות בתוכת מסכנת ועיין אלא מדעת
בסמ"ע ס"ק ח' ובכ"מ בדיני אלו רש"בם וכמ"ם
(ב) ב"ל מוחין כו' כן בסעי' שאחריו
דעת התוס' והרא"ש והנ"ה אזרי דם בברייתא
מ' מוזקת ודעת הרמב"ם אחרן ז' ממשנ' נעלו
מוחין וכן נראה מקדושי הרמב"ן: לבעים בסמיתו
קלח (א) לו יוסטין בכ' וכולי ב"ק דף
ערמה על קי"ל ע"ל
תעין כו' הטור בסי' קל"ט כתב וכאן לא כתיבתו
דין זה בשם הרמב"ם וכתב על
זה שם ז"ל נר לה דס"ל כיון שהיא הבעלים מהם
מוכחת בסימטא שהיא מקום ומכריחת
הרא"ש לקנות וכאינם מוחזקים לעיל וכ"כ
בהגה תשו' כ"ל שאינם מוחזקין בה בהגהו' מרדכי
בה עכ"ל נראה דדוקא קתמר שם בכ"ק אבל
ואינם יושבי בלה דאל"כ ואלו אם
תע"כ שהיא בסימטא לא תזיב השכיבה עמו
כאלו שאינם מוחזקין בה והכי כו' תקנת הגו'
מוכח בפ' חז"ל (דף ל"ה) ולריך להחזיר
דפריך מהמחלוי' פרה בחמו' הדמים
ובפת' אחרכא ואחרכא ע"כ אין כמאחר
שאינם מוחזקין בה כדלקמן ל"ם לקמן
קל"ט ופרה ופפה ע"כ מוירי
בדקיימת בחנם ומימט' כדאית'
בפ' האוחל (דף ק' ע"ח) ע"ם
ודוק עיין בתשו' ל"ם כהן ס"ג
ריש

קלז

א לשון הטור
ממימרא דרב
זביל ב"כ דל"ג
ע"כ וכו'

בסמיכה אחת ומוכרחים לומר דבכי הטור דיש בו כ"מ לדינא והא דכתב הטור והמתכר בסעי' ב' אם רש"בם שם
אין בעל השדה והחילן כאן כו' משום דאינו בטוח טעם דאין ב"ד מוחין בידו מלקוט כיון דבעל השדה בעלמו כאן • היה דמלת' בתנאי
לו למחות בידו אם היה אלא מכרו לו ובע"ם עוד בדריסה בטוח טעם • ובהאי אמירה דאלך ואלקוט כו' כת' הטור שני דעות אי כני בפשא היא
לומר כן בפרפסיא בפני קיבון אנשים או אפי' אמירה בלבעה דהיינו בפני אנשים מעטים ג"כ שני אבל לדעת שניהן עכ"פ אמירה ובדיפרפס
בעי ולא כדעת התו' ועד"ל שם הארכתי לבאר כל זה וכתבתי מה שקיבל הכ"ו בענינים אלו: ב כיון דין מוחים בידו הטעם מעמה בגמ'
דדוק כאומר אלך ואלקט הפירות הן עומדין לקוט מהני אינו עומד לקנן בזה אמרינן דודאי אלא ברשות אחרת ולקלקל להבעל בית מיכם לומר אל
בתיבון מ"ה מוחין בו ומיהה כלאחר דבאמרן העומד לברות אין מוחין בו וכ"כ המרדכי פ' בל המבטנין ע"ז ועל"מ: פירי דלאו

קלה א ועיין לקמן סי' רע"ח כל שנריך להות בסימן קל"ז כי שם סעיף ה' כתבתי לפנינו' הרכיב אינו קונה וכ"כ שם בטור דיליה ומטרא
ע"ם אבל בסימן רע"ח לא כתב שם מזה מידי ע"ם ודע הא לכתב המתכר דרכיב' קונה הוא דעת הרי"ף והרמ"בם אבל לפירי לא
דעת הרא"ש והטור פסקו כמ"ד דלא קנה רכיב' לעוד עד שינקנו ג"כ ברגליו כמ"ם בסי' זה ס"ו ע"ם ובסי' קל"ו סעיף ז' ומו"לם הסכים עבדי אינשי
לדעת המחבר שפסק כהרי"ף ורמב"ם ומ"ה סתם כאן ובסי' קל"ו ס"ג נם בסי' רע"ח ס"ג כתב שם בהדיא שנים שהיו רוכבים כו' ולא ב לשון
הזכיר כלל הנעשין הנהנו' הגלי בהדיא רכיבה ע"ם: ב לו יוסנים בגד עריסה על קטים גם הטור כת' זה בשם הרמב"ם בסימן הרמ"בם פ"ה
קל"ט ס"ו וכתב עליו שם ז"ל נראה דס"ל כיון שהיא מוכחת בסימטא שהוא מקום הרבוי לקנו' ושניהם יושבי בגד' אבל אם כתבו שניהם מה שוען
מוזקין' ג עור שם

סעיף ב' ממימרא דרב יהודה הוא מלי דינקיש וכו' שם ד' כפי' רשב"ם שם וכן פי' התוס' ה' מבואר שם מטעמא דלא קלוף אדם וכו' כמ"ם לעיל ז' שם
סעיף ג' כ"כ הרמ"בם שם והתו' שם ב"ה לו שעין וכו' ז' עובדא שם לקמיה דרב בתיבון ולא"ר בתיבון הדרא קרעא והדרא פירי ה' שם ס"ד וכ"כ התוס' שם
בשם ר"י וריב"ם והביאו ראיה מהא דאמרי' בפ' החובל (דף מ"ח ע"ב) נטיעותי קבלת אתה אמרת וכולי דמשמע שם דאינו נאמן בתנו דאי בעי אמר
אתה מכרת לי לקונבו וכ"כ הרא"ש **קלח** א' הרמב"ם בפ"ט מה' טוען דין ז' מתשנה ריש מביעא וכתב ה"ה והכיבו כתב כלי ולא הזכיר שלית
לפי שיש בדין הטלית ת"ו יקין יתבאלו בסמוך שם הרמב"ם

טורי זהב

שאכרתו לו וכגמ' לא הוצרך לומר הך דינא דהולה בפני אלא מפני גזלן דקמ"ל דשם לא מהני הולה בשום פנים דמקמת מולא הולה כמ"ם סי' קנ"ב כל
זה כ"ל ברור וכמ"ע נכנס בתלוקים לחוקים בזה והוא עכמו כ"ל דלא העתיד דברינו בזה ע"כ לא העתקנוהו בתדוניהו:

סי' קלו ס"ד בהג"ה וכן כובסת עכו"ם סי' דין זה הועתק מת"ה והוא תמוה וי"ל על ת"ה עכמו שהרי דין מפורש הוא במרדכי פ' הגוזל
בתרא והוא לא הביאו ולפעד"ז לאמר מדברי המרדכי בזה מידוש ק' אבתב ו"ל ומכאן הבאתי ראי' על
כובסת עכו"ם שהי' רוחצת בגדים לבתה יהודים ומכרה סדין ק' ונעלם סדין ק' מן האחרים וכתבה לו תשובת סדין אלו ומוחיתי להמזיר שהרי אותם
יהודים אחרים לא כתייאתו מכדין אלהם אלא היו מדבקין אחר הכובסת מפני הסדין אלהם ונם קי"ל נגנב ופרע חוכה כו' דלא עבו תקנת הגוזל ומחזירו
בחנם אבל ולפי אם הכובסת מבכה את הסדין לאותו הרי עבו תקנת הגוזל במסכת' עכ"ל מדבתב שהרי מדרבי' אחרי' וה"ל כאחת נתור
ולפ"ז היה נראה בתי שבתבה לו הכובסת סדין ק' תחת אלו ואינו יודע מי הוא ובי"ז הוא מוכח ומים רבים אלו עד זמן אח"ל לבני אדם אלא יבקור
אחר אלו ולפי מתיאלא מתנו והכובסת מלקה אותן אחרים ובת"ה סי' אח"ם לא מהני אלא בשנים בתי' לבניהו ושוענים בעבו אינו אינו לו משל"ב בלום לא
בלא שום אדם ובוגע על סדין אלו אחרינן ולפי מלקה הכובסת אותו כל שבתהתה שם כמ"ם:

סי' קלז ס"ב אלך ואלקט כו' הסמ"ע כתב דאמירה עכ"פ בעינן לד"ה ולע"ד לא נראה כן דהא כתב רבינו וכתב הר"ר מזקי לא הוקא
אחר בפרפסיא אלך ואלקוט אלא ה"ה כתי בלבעה והרא"ה כתב דוקא בפרפסיא אבל בתורת נגיבה וגזילה לא
עכ"ל ולפי על האמירה לפי הרא"ה הילך אייך עליה בתורת נגיבה אלא ע"כ על הענין לפי שעושה תלוקה אחרת בתורת נגיבה ובראה ה"ה לדפרפסיא
היינו שתהא שם אמירה תתלה בפרפסיא ולא שאין שם אמירה כלל ועוד הר"ר דאמרי' בלא אמירה כלל והמעשה עמנו בלבעה פני בהכי כי ק"ב
בפרפסיא כלל והרמ"ה כ"ל דדוקא בפרפסיא בעינן הן מלד אמירה הן מלד גוף המעשה אבל אם הי' הכל בלבעה כמו בגנוהה לא מהני ומ"ת בראה
בלא הוא עושה דרך נגיבה ממש דהיינו שמתתין לבהום בל זמן שיש שם בני אדם עד שיבאו בזה עודם הר"ר, ואפי' ה"ל גם לאתו' אלא דהרמ"ה לא מוירי

אלא

ק"ס בר"מ"ס והניקו הטור

קלד

א ל"י הרמ"ם רפ"ש מה' טוען וכתב ה"ה פ' חזקת מסכת קומץ אין לו ספרים ובעיר ספרים ובעיר ספרים ושרוש הרכה ומסקנת הגמ' שא"ם אלא מוסר לו ב בעדים כל זמן דליכא ראיה אינו נאמן לומר לקוח מידי ודעת רבינו כדעת כל הגאונים ורבו הרב מקנא ז"ל דכל היכא דאיכא מנו הרי הקיומן נאמן וכו' מון מהרי"ף וכולי ודברי רבינו הגאונים ז"ל עיקר כן כתב הטור והרא"ש סס וכן כתבו התוס' בדף מ"ה בדלים מי הכי ב לשון הטור כ"ל לשון הרמב"ם סס ד סס דין ג' וכתב הרב המגיד שכל הדינין שכתב רבינו בדין הלוואות מתבארים סס בסוגיא ואין צורך להאריך בביאורן ה כמימרא דרבא סס דף מ"ע"ב

ספריו) אפי' לא יגיע לו סס נגנבה בעיר יגיע נאמן מתני במנו דלא בעי אחר השאלתי' ותיבן ל"ת בלא' דלא נייס ביה כו' ע"ש אלא ודאי צריך לפרש דברי הסמ"ג דאפי' לא יגיע לו סס נגנבה בעיר. שהרי כתב הסמ"ג סס שור דאפסטו בענין דברים העשוי' להשאיל ולהשכיר בענין קצוקי הזבינה מזלינו מדברינו להדיים כן. שכתב סס בעזרן ל"ה דף קמ"ג דיש ע"ב ז"ל וכן מצאתי בהגהות כתר' (דספרים איכן עשוי' להשאיל ולהשכיר) שבינו המכיר כלי ובספרינו כיל אחר אם יגיע לו סס נגנבה בעיר כיל יעבוד לאחר נגנבה ואם היו כל הספרים בכלל זה היה לו לאיות נאמן לומר נגנבו מנו דאי בעי אמ"ל הרי לחדיה אפי' בלא יגיע לו סס נגנבה בעיר נאמן מיכא דאיכא אינו לי' מנו. ועוד דאם אם דאשאלינן כון יגיע לו סס נגנבה אם לא היינו בעזרי לחכור וכדאיתא בס"ס ובסמ"ג בה' נגנבה להדיא ולקמן ר"ס שנ"ו. ל"ב כיון דדעת הקום' והגה"ם והמרדכי והגה' אפי' והגה מיי' והסמ"ג דבדברי העזרי' להשאיל ולהשכיר נאמן לומר נגנבו מתני במנו אפי' לא יגיע לו סס נגנבה אפי' בעבי' עזרי לחכור כלי. וכ"כ הרא"ש בהגנו סס"ה מה' נגנבה ז"ל אם היו כלים אלו מדברים העזרים להשאיל ולהשכיר לא היה צריך לסס נגנבה אלא להסטר מזבוב"ש לא מכרן עכ"ל והיינו משעם מנו אביה טוען

אלולי וכמ"ש ה' המגיד סס לדעתו. והכי נקטינן:

מיהו היינו דוקא כשאומר בתם נגנבו מתני ומשעם שבתבו התוס' והרא"ש והסוסקים סס לא שייך לומר לחזוקי איכא בנגנבו לא מחזיקינן אהרי אינו אומר שהוא נגנבה כו' אבל אם אומר שהמחזיק נגנבה לו אומר אלותו פלוני ואינו אומר מכיתו ולותו פלוני ואינו מוחזק בנגנב ל"כ אינו נאמן מתני משעם דלחזוקי איכא בנגנבו לא מחזיקינן. ול"כ אין אילוק בין דברים העזרי' להשאיל ולהשכיר לו לא דכיון דשוטן נטוכים אתרע לה חזק דשאלה לו שכירות וכמ"ש לקמן סי' שכ"ו:

וכן הא לאמרי' דבדברים העזרי' להשאיל ולהשכיר דמוטיאין מידו בין שוטן בנגנבו מתני ואינו פורש אדם ידוע אינו מוחזק בנגנב ובין אומר השאלתי' לאותו פ' ומכרם לו ר"מ מרוך לחזוי' לאותו פ' ומכרם לו ר"מ מרוך לחזוי' לאותו פ' ומכרם לו ר"מ מרוך לחזו

לבעה"ח אלא שוטן ואומר לא מוחיתי לתכמו וכו' וקל: ג
ה"ג דוקא שאמר לו סתם הילך אבל אם אמר לו הילך טליתך הילך ד
והכוח לא שאמר לו סתם הילך טלית אבל אם הילך כו' ד
כלי זה לבעליו אע"פ שלו אם כת"ה מסוק אלא יש תמה כו' ולמיך להחזיר
ולין לומן שכותבין לו בלים
לתקן והסכים ע"ל סימן שכ"ו
ס"ו:

קלז א היורד לתוך שדה חבירו כו' כדריסה
הוכחתי דזה מוירי אפי' בלא
אמר תתלה אלך ואלקט ולכאה
כאן חזקה אלין אדם תעיר אפ"ה
כיון שכבר לקטן והוא חוזק
בהן אין מוכיחין אמידו
ובסעיף שאחר זה מוירי כשאינו
מוחזק בהן שלקטן ועדיין הן
שוכבין בהשדה של בעל החילן
כזה לא היה נקנין אם לא מכת
שאמר תתלה אלך ואלקט ואז
נקנין בנגד הבע"ה שבא לערער
קודם שמוליכן לרשותו מטעם
דאין אדם מניח לומר אלך ואלקט
כשלא היה לו רשות לנקט וזהו
דוקא אם כבר לקטן ואף לא
המוזק עדיין בהם וכמ"ש אבל
אם בא ומערער עליו קודם
שלקטן יכול לעכב עליו שלקוט
ולא מהני חזקת אמירה דאלך
ולקוט דל"ב כל אינם שהוא עוות
ינכ ומחוך ע"ז לומר כן מעוס
דידע בעצמו כן לא יוכל בעליו
למחות כו • עוד כתבתי בשם
מודוסי הרמב"ן והכ"ו
דבשבר ליקט פירו
אבל ואין חרוכה הוא כמו אלך
ואלקט לענין זה אלף אדון
הפירות ברשותו וכזוקתו אין
הבעלי יכולי להוציא מידו מה
שבבר ליקט מטעם דאין אדם מניח לומר אלך ואלקט לענין זה אלף אדון
בעל השדה והחילן כאן כו' מעוס דאין אדם מניח לומר אלך ואלקט לענין
לי אין בית דין צריכין למנעו ואם באו הבעלים
קודם שליקטם מעכבים על ידו ואפילו אם ליקטם
כבר אם טוען שמכר לו גוף השדה אינו נאמן אף ערל
הפירות שאכל כיון שאין לו שטר ולא חזקת ג' שנים:

ג אומר אלך ואכרות אילנות של פלוני ב
(ב) בית דין מותים בידו:

קלח דין שנים אוחזין בטלית והולקים עליו. וכוח' סעיפים:

א ב' שהיו אוחזים בכלי אחד או שהיו רוכבים על
גבי בהמה אחת (א ועיין לקמן סי' רע"ז איזה רוכב אינו קונה) או שהיה אחד
רוכב ואחר מנהיג ב (א) ב' יושבים בצד עריסה של חיטים המונחים
בסימטא

(ג) וכאינה כעבדן ג' נ"ס
ד' כפי"ל וכן
התכן זכו' עיין בתשובות מהר"ח ן' ז"ל סימן ק"ס:

קלז (א) אפי' יש עדים שליקטן עיין בב"ח הוא אם בגמ'
ממשכנת' (לקמן סי' ר"ז סעיף ג') ולא כ"ל דתרן וכעור
דשמני התם דשמין משמע רק כ' ה' אודאי טעם
מ"כ סתם מלוה כיון שירד מתחלה ואמר לבפתחם
ברשות בתוכת מסכנת ועיין אלא מדעת
בסמ"ע ס"ק ח' ובכ"מ בדיני אלו רש"בם וכמ"ם
(ב) ב"ל מוחין כו' כן בסעי' שאחריו
דעת התוס' והרא"ש והנ"ה אזרי דם בברייתא
מ' מוזקת ודעת הרמב"ם אחרן ז' ממשנ' נעלו
מוחין וכן נראה מקדושי הרמב"ן: לבעים בסמיתו
קלח (א) לו יוסטין בכ' וכולי ב"ק דף
ערמה על קי"ל ע"ל
תעין כו' הטור בסי' קל"ט כתב וכאן לא כתיבתו
דין זה בשם הרמב"ם וכתב על
זה שם ז"ל נר לה דס"ל כיון שהיא הבעלים מהם
מוכחת בסימטא שהיא מקום ומכריחת
הרא"ש לקנות וכאינם מוחזקים לעיל וכ"כ
בהגה תשו' כ"ל שאינם מוחזקין בה בהגהו' מרדכי
בה עכ"ל נראה דדוקא קתמר שם בכ"ק אבל
ואינם יושבי בלה דאל"כ ואלו אם
תע"כ שהיא בסימטא לא תזיב השכיבה עמו
כאלו שאינם מוחזקין בה והכי כו' תקנת הגו'
מוכח בפ' חז"ל (דף ל"ה) ולריך להחזיר
דפריך מהמחלוי' פרה בחמו' הדמים
ובפת' אחרכא ואחרכא ע"כ אין כמאחר
שאינם מוחזקין בה כדלקמן ל"ם לקמן
קל"ט ופרה ופפה ע"כ מוירי
בדקיימת בחנם ומימט' כדאית'
בפ' האוחל (דף ק' ע"ח) ע"ם
ודוק עיין בתשו' ל"ם כהן ס"ג
ריש

קלז

א לשון הטור
ממימרא דרב
זביל ב"כ דל"ג
ע"כ וכו'

בסמיכה אחת ומוכרחים לומר דבכי הטור דיש בו כ"מ לדינא והא דכתב הטור והמתכר בסעי' ב' אם רש"בם שם
אין בעל השדה והחילן כאן כו' משום דאינו בטוח טעם דאין ב"ד מוחין בידו מלקוט כיון דבעל השדה בעלמו כאן • היה דמלת' בתנאי
לו למחות בידו אם היה אלא מכרו לו ובע"ם עוד בדריסה בטוח טעם • ובהאי אמירה דאלך ואלקוט כו' כת' הטור שני דעות אי כני בפשא היא
לומר כן בפרפסיא בפני קיבון אנשים או אפי' אמירה בלבעה דהיינו בפני אנשים מעטים ג"כ שני אבל לדעת שניהן עכ"פ אמירה ובדיפרפס
בעי ולא כדעת התו' ועד"ל שם הארכתי לבאר כל זה וכתבתי מה שקיבל הכ"ו בענינים אלו: ב כיון דין מוחים בידו הטעם מעמה בגמ'
דדוק כאומר אלך ואלקט הפירות הן עומדין לקוט מהני אינו עומד לקנן בזה אמרינן דודאי אלא ברשות אחרת ולקלקל להבעל בית מיכם לומר אל
בתיבון מ"ה מוחין בו ומיהה כלאחר דבאמרן העומד לברות אין מוחין בו וכ"כ המרדכי פ' בל המבטנין ע"ז ועל"מ: פירי דלאו

קלה א ועיין לקמן סי' רע"ח כל שנריך להות בסימן קל"ז כי שם סעיף ה' כתבתי לפנינו' הרכיב אינו קונה וכ"כ שם בטור דיליה ומטרא
ע"ם אבל בסימן רע"ח לא כתב שם מזה מידי ע"ם ודע הא לכתב המתכר דרכיב' קונה הוא דעת הרי"ף והרמ"בם אבל לפירי לא
דעת הרא"ש והטור פסקו כמ"ד דלא קנה רכיב' לעוד עד שינקנו ג"כ ברגליו כמ"ם בסי' זה ס"ו ע"ם ובסי' קל"ו סעיף ז' ומו"לם הסכים עבדי אינשי
לדעת המחבר שפסק כהרי"ף ורמב"ם ומ"ה סתם כאן ובסי' קל"ו ס"ג נם בסי' רע"ח ס"ג כתב שם בהדיא שנים שהיו רוכבים כו' ולא ב לשון
הזכיר כלל הנעשין הנהנו' הגלי בהדיא רכיבה ע"ם: ב לו יוסנים בגד עריסה על קטים גם הטור כת' זה בשם הרמב"ם בסימן הרמ"בם פ"ה
קל"ט ס"ו וכתב עליו שם ז"ל נראה דס"ל כיון שהיא מוכחת בסימטא שהוא מקום הרבוי לקנו' ושניהם יושבי בגד' אבל אם כתבו שניהם מה שוען
מוזקין' ג עור שם

סעיף ב' ממימרא דרב יהודה הוא מלי דינקיש וכו' שם ד' כפי' רשב"ם שם וכן פי' התוס' ה' מבואר שם מטעמא דלא קלוף אדם וכו' כמ"ם לעיל ז' שם
סעיף ג' כ"כ הרמ"בם שם והתו' שם ב"ה לו שעין וכו' ז' עובדא שם לקמיה דרב בתיבון ולא"ר בתיבון הדרא קרעא והדרא פירי ה' שם ס"ד וכ"כ התוס' שם
בשם ר"י וריב"ם והביאו ראיה מהא דאמרי' בפ' החובל (דף מ"ח ע"ב) נטיעותי קבלת אתה אמרת וכולי דמשמע שם דאינו נאמן בתנו דאי בעי אמר
אתה מכרת לי לקונבו וכ"כ הרא"ש **קלח** א' הרמב"ם בפ"ט מה' טוען דין ז' מתשנה ריש מביעא וכתב ה"ה והכיבו כתב כלי ולא הזכיר שלית
לפי שיש בדין הטלית ת"ו יקין יתבאלו בסמוך שם הרמב"ם

טורי זהב

שאכרתו לו וכגמ' לא הוצרך לומר הך דינא דהולה בפני אלא מפני גזלן דקמ"ל דשם לא מהני הולה בשום פנים דמקמת מולא הולה כמ"ם סי' קנ"ב כל
זה כ"ל ברור וכמ"ע נכנס בתלוקים לחוקים בזה והוא עכמו כ"ל דלא העתיד דברינו בזה ע"כ לא העתקנוהו בתדוניהו:

סי' קלו ס"ד בהג"ה וכן כובסת עכו"ם סי' דין זה הועתק מת"ה והוא תמוה וי"ל על ת"ה עכמו שהרי דין מפורש הוא במרדכי פ' הגוזל
בתרא והוא לא הביאו ולפעד"ז לאמר מדברי המרדכי בזה מידוש ק' אבתב ו"ל ומכאן הבאתי ראי' על
כובסת עכו"ם שהי' רוחצת בגדים לבתה יהודים ומכרה סדין ק' ונעלם סדין ק' מן האחרים וכתבה לו תשובת סדין אלו ומוחיתי להמזיר שהרי אותם
יהודים אחרים לא כתייאתו מכדין אלהם אלא היו מדבקין אחר הכובסת מפני הסדין אלהם ונם קי"ל נגנב ופרע חוכה כו' דלא עבו תקנת הגוזל ומחזירו
בחנם אבל ולפי אם הכובסת מבכה את הסדין לאותו הרי עבו תקנת הגוזל במסכת' עכ"ל מדבתב שהרי מדרבי' אחרי' וה"ל כאחת נתור
ולפ"ז היה נראה בתי שבתבה לו הכובסת סדין ק' תחת אלו ואינו יודע מי הוא ובי"ז הוא מוכח ומים רבים אלו עד זמן אח"ל לבני אדם אלא יבקור
אחר אלו ולפי מתיאלא מתנו והכובסת מלקה אותן אחרים ובת"ה סי' אח"ם לא מהני אלא בשנים בתי' לבניהו ושוענים בעבו אינו אינו לו משל"ב בלום לא
בלא שום אדם ובוגע על סדין אלו אחרינן ולפי מלקה הכובסת אותו כל שבתהתה שם כמ"ם:

סי' קלז ס"ב אלך ואלקט כו' הסמ"ע כתב דאמירה עכ"פ בעינן לד"ה ולע"ד לא נראה כן דהא כתב רבינו וכתב הר"ר מזקי לא הוקא
אחר בפרפסיא אלך ואלקוט אלא ה"ה כתי בלבעה והרא"ה כתב דוקא בפרפסיא אבל בתורת נגיבה וגזילה לא
עכ"ל ולפי על האמירה לפי הרא"ה הילך אייך עליה בתורת נגיבה אלא ע"כ על הענין לפי שעושה תלוקה אחרת בתורת נגיבה ובראה ה"ה לדפרפסיא
היינו שתהא שם אמירה תתלה בפרפסיא ולא שאין שם אמירה כלל ועוד הר"ר דאמרי' בלא אמירה כלל והמעשה עמנו בלבעה פני בהכי כי ק"ב
בפרפסיא כלל והרמ"ה כ"ל דדוקא בפרפסיא בעינן הן מלד אמירה הן מלד גוף המעשה אבל אם הי' הכל בלבעה כמו בגנוהה לא מהני ומ"ת בראה
בלא הוא עושה דרך נגיבה ממש דהיינו שמתתין לבהום בל זמן שיש שם בני אדם עד שיבאו בזה עודם הר"ר, ואפי' ה"ל גם לאתו' אלא דהרמ"ה לא מוירי

אלא

ג שם בתשובה
ד לשון המחבר
וכדמפרש לה
רב הונא שם
ל"ם ע"ב
וכדמפרש
שעמא שם
ה וכתב
הסמ"ג
מדפת' המחבר
כתם משמע
דס"ל כלשת
ר"י והרא"ש
*שאפי' דולאי
אוכף ל' מהם
דמאי כגון
שכל אחד
אומר אבי
ארעתיה
קפ"ה יתלוקו
והביאם הטור
ו שור ו שם
בתשובה
ח לשון המחבר
וכדמפרש לה
רב הונא
כא"ם לעיל
ט קוקימתא
דרב פפא שם
דף ו' ע"ח
לתשובה לעיל
י מומרת לדב
תרלשלת שם
ם"מ מהאי
סודרא וכו'
כ שם בגמ'
וכפי' רש"י
וכדפרש לה
בג' שם ל שם
תני רב
תתלוקת כל
מערבא קמיה
דר' אבהו וכו'
מ כן כתב
הרמב"ם שם
דין ט' וכתב
הרב המגיד
שם ופי' רבינו
מ"ם בגמרא
ומחוי ר"אבהו
ובשבועה קלי
על השאר
בדוקא שהה
שכל ל' תפוס
אין מריך
שבועה וכן
כתב רב אלי
ובה"ג ג שם
כתב הרב
המגיד שם
שכל דבר יש
אותו ראוי לעשות מתנה
ם משקנת הגמ' שם ד"ה ע"ש
ופסק רבינו אלין מוציאין מיד זה שתפס' כיון שהבדר מבקש ועוד שאמר שם שלת"ל מקפה אחר
ג שם בתשובה
ד לשון המחבר
וכדמפרש לה
רב הונא שם
ל"ם ע"ב
וכדמפרש
שעמא שם
ה וכתב
הסמ"ג
מדפת' המחבר
כתם משמע
דס"ל כלשת
ר"י והרא"ש
*שאפי' דולאי
אוכף ל' מהם
דמאי כגון
שכל אחד
אומר אבי
ארעתיה
קפ"ה יתלוקו
והביאם הטור
ו שור ו שם
בתשובה
ח לשון המחבר
וכדמפרש לה
רב הונא
כא"ם לעיל
ט קוקימתא
דרב פפא שם
דף ו' ע"ח
לתשובה לעיל
י מומרת לדב
תרלשלת שם
ם"מ מהאי
סודרא וכו'
כ שם בגמ'
וכפי' רש"י
וכדפרש לה
בג' שם ל שם
תני רב
תתלוקת כל
מערבא קמיה
דר' אבהו וכו'
מ כן כתב
הרמב"ם שם
דין ט' וכתב
הרב המגיד
שם ופי' רבינו
מ"ם בגמרא
ומחוי ר"אבהו
ובשבועה קלי
על השאר
בדוקא שהה
שכל ל' תפוס
אין מריך
שבועה וכן
כתב רב אלי
ובה"ג ג שם
כתב הרב
המגיד שם
שכל דבר יש
אותו ראוי לעשות מתנה
ם משקנת הגמ' שם ד"ה ע"ש
ופסק רבינו אלין מוציאין מיד זה שתפס' כיון שהבדר מבקש ועוד שאמר שם שלת"ל מקפה אחר

לי' הרמב"ם סס ועיקר ועפ"ל: יד יחלוקו כבתחלה הנמ"ר דב"מ כתב דלפי' לפי סברת זו לא הקדים הרלזון קודם אם תקפה מחבו הוה הקדם ותו לא פקע מחבו לף הכסף מידו הכזי ל"מ זה: טו דכיון שזכה הרלזון במדלכי פ"כ דכתובות ומהר"י קלון וכת"ה כתבו לפס התוקף טוען ברי מהני התפיסה לפי' לאחר שנולד הספק ומיהו הכא אלכו דדכין לותו כהוכה לוחלה ועיין בכ"י רפ"ק דב"מ ובר"ו כ"ג אלף ה' כחילוקי דיני תפיסה ובל"מ:

(ו) בפנינו ושתק השני אף על פי שחזר וצוח אין מוציאין אותה מידו שכיון ששתק בתחלה הרי זה כמורה לו:

טז שברתיה לו או כתנכר עלי כו' ול"ל הנמרלן דלמרי' ליה עד הלמלן אלדת ליה בגנלבותא והלמלן אונרתא ליה בלא אהדלן כן הוא בנמרלן וכ"ל להעור ולרמב"ן ורשב"ם דמה"ב דוקא לומר שברתיו לאחן כאחן אבל אבל אם מידו כאחן וזהו טעם דל"ל לכתב מור"ם בהגה"ה והמ"מ כתב שם להרמב"ם ס"ל דה"ה לות' אעפה מידו לאחן כאחן כיון דידע דהוא נולן ה"ל להאמר מחבו ולאיבה עדים עמו זהו טעם דהמחבר: יז כמינו שהיה לומר אעפה מחבו אבל אמיר שברתיה לו בפני פלוני ופלוני הלכו לאם לחדיבת הים כאחן כמינו שהיה לומר אעפה מחבו דה"ל מינו במקום חוקה:

קלט וכל

(ז) אף על פי שחזר וצוח אין מוציאין אותה מידו שכיון ששתק בתחלה הרי זה כמורה לו:

הגה (ח) וי"ל דלפלו מכות עדים אם"כ שהיה אלו לא בלא מהני ליה דהולדת בעל דין כמלה עדים דמו (טור בשם הרא"ש):

יז לחזר האחר ותקפה מיד זה התוקף אף על פי שצוח מתחילה ועד סוף יד (ט) יחלוקו כבתחלה:

הגה (י) ויש לומרים טו דכיון שזכה הרלזון מעוס הודלתו אל זה אין הלחר יכול לתקוף מחבו בלא ראיה (רא"ש ב' ושור ומרדכי פרק קמא דמציעא)

ח ק באו שניהם ארוקים בטלית ואמרו להם צאו וחלקו את המה יצאו וחזרו והרי היא תחת יד אחד מהם זה טוען (שבנגרו) הורה לי ונסתלק ממנה וזה טוען טז שברתיה לו ראו נתגבר עלי וחשפה (יא) המוציא מחבירו עליו הראיה ואם לא הביא ראיה (יב) ישבע זה שהיא שלו ויפטר:

הגה ויש לומרים דלם לומר אעפה מחבו לאחן ויחלוקו (טור בשם הרא"ש ה) ולכן לם לומר שברתיה לו בפני פלוני ופלוני הלכו לאם לחדיבת הים כאחן כמינו שהיה לומר אעפה מחבו (המגיד פ"ט מטוען בשם הרמ"ן והרשב"ם) יכן נראה לי עיקר:

קלט שנים דין

דפלני לה כלומר לפי דבריהם שטענו פלני לה הא לא כ"ת אם בפ"ש בדבריהם רק כמה שהם תפוסים וחזק נם מ"ם ה' הת' כשם הב מה' טוען הא' נאון תמיה לי על ה' הת' דלדבר רב הלי נאון כתב להליה והכ"ל העור כם מספרי שבועות שלו שער ע"ו דף י"ז ע"ל וז"ל אבל אם הלחד כ"ו וכתב ה"ה תופס לוה הנגד וז"ל מקנת אין הטעם דל"כ מוליאין מידו אלא כשבע שים לי לא אמרו לאין כה ואין לי בה פחות ממה שבידו מוליאין לותה וחכה כמה שבידו והלחר עוד כן הרלזון אלא והשאר יחלק ביניהו' כמו אחמרו אמנם פסיקא תני רב תחלים' כו' עכ"ל ועוד והמ"ע כתב שם וז"ל והדרך הפליטי לכל עכשיו שנוטל מה שתופס ואני הלחר שחור זה שניהם בשבועה כו' וז"ל רב הלי ותקנה חזר שם ועו' אמרו מחוי ר' אבהו והשאר הדין למה מוליאין בשבועה כ"ל דל"ל אלחר שהיה בתחלה אלי אלא ה"ק הא דקאמר זה שהרי שניהם נוטל כו' והשאר מוליאין מחוי תקנה זה רבי אבהו בשבועה ונם מ"ם כשם מזה ולאי בעל ה"נ תמיה לי עליו שבבה"נ מוליאין ושכן אלפטינו הכ"ל ע"ל ל"ית' רק מחוי עקר ושכבר רבי אבהו ובשבועה ובמו שהוא הסכים בשם: (ו) בפנינו כו' הרשב"ם לדעת כלומר בפני ב"ד ולם היה הדבר בפני עדים יש מחלוקת בין המ"ע בשם הפוסקי' והעיקר נראה דדינו כאלו היה בפני ב"ד ועיין לפי סברת זו בספרי: (ז) לעפ"י אחור *שם הקדישה ונוח כו' דין זה לחזר ונוח הוא הרלזון קודם כעי' בשם ולא לוסבש' אבל אתקנו מחבו כשתק מתחלה ועד סוף לוחלה היה הקדם ותו בשם בפשיעו' דלודוי לודי ליה לא פקע

ולפ"ו פשיעה דלפי' חזר הרלזון ותקפו מוליאי' לותו מחבו ונוחנו' לוד התוקף הרלזון כשהוא נוח ומ"ם הרמב"ם והמחבר ס כרייתא בפעי' אלה"ו יחלוקו כבתחלה לא קאי אלא לאסיפת כשחזר וכוח עיין בתשו' מהרל"ן ששון סי' קכ"ב ובתשו' ר"י לבית לוי סי' כ"ג ועיין ולוקיתא בתשו' מהרי"ם סוף סי' ק"ו: (ח) וי"ל כו' והב"ח מולק על הר"ב ולמר דדוקא כשאתק מתחלה ועד סוף הוא לומר הרא"ש דלא מהני בעדים אבל לא בחזר וכוח ע"ש ולין מזה הפנה על הרב דלם לומר דלא אמרינן דלא מהני אלא בדברי הרא"ש כאן מ"מ כמו שכתב הר"ב אבל בלמת פשט דברי הטור והרב נראין דנם כשיפא לא מהני עדים ובלה הטעם לכיון דאם דלמי דתפים מהני אמיתת לודוי לודי לי' מה שיכי' עדים לא יוציל להודלת בע"ד כ"ו: עדים דמי ודוק עיין בתשו' מהר"מ מלחו' סי' דין ה"ג והביאו מ' ועיי' בס' ח"ח דף פ"ו ע"ח: (ט) יחלוקו כבתחלה: הנה' מרדכי דב"מ כתב דלפי' לפי סברת זו אם הקדישה הרלזון קודם אתקפו לה מחבו הוי הקדם ותו לא פקע מחבו אף אם תקפו מידו הכזי ל"מ ז' עכ"ל סמ"ג וכן הוא בתוס' דב"מ דף ו' סוף ע"ח ובהגה' ש"ו וכן כתב לפרי ולנודם שם בשם ר"י. ומ"מ לפסר לחלק דהגה מרדכי והפוסקים הנ"ל אם אמסות' דדיינין כל דלאלים נבר ולאלא כתבו דלאם ה"ה בשם תקפו הא' והקדים בשהוא בידו תו לא פקע לפי' חזר חבר ותקפו מחבו וי"ל דדוקא אתם כיון דהב"ד פוסקים כן כל דלאלים נבר מאלא הרמב"ן זה אתקף ברלזונה אתקף ע"ם הדין מאלא"כ הכא אתקף אלא אם כ"ד ולוק: י וי"ל כו' והב"ח מגיג על הר"ב וכתב דהרלא"ד והרשב"ם ולא והטור לא לאמרו הכי אלא בשתק מתחלה ועד סוף ולפעד"כ אם נפרש דבדי הרלא"ד והטור כן א"כ נם דברי הר"ב יתכרשו כן שהרי אלא לאמן נם הם כתבו דבריהם כאן כמ"ש הרב ופן נראה עיקר לדינא בשתק מתחלה ועד סוף אי לחזור ולתקוף מחבו ובשתק ולבסוף אוח בטענת יכול לחזור ולתקוף מחבו: (יא) המע"ה בס"ם משמע דכאן אין מחבו לחזור ולפ"ו אין מחבו יכול לחזור ולתקוף מחבו בעיי בתשו' ר"י לבית לוי סי' כ"ג: (יב) ישבע זה כו' פי' שבועת היסת. כתב ר' ירוסם בחיבורים בתב"ג סוף אלא ר' שנים בתנו' דתקפה שבאו מחדלת הים ולשה ובלים עמהם זה אומר זו לשתיו ונם הבכילה אלי והלחר אומר כך מרוכה שני נטין ונוכה כתובה לאת אין מחבו' תרבו הבכילה ולם הלשה אומרת הכל אלי והם עבדו יש מחלוקת אם יש לה שום דבר המותר אין הכתובה אחר שנרשה והעיקר אאין לה דמנו בתקום בשותר כלום. קדושין עכ"ל. ודברי מ"ע ונראה שהם מושעים כי העולה מסוני' דקידושין פ' האומר (דף ס"ה ע"ב) ורש"י שם כך חוקה כי הלי הוא דשני' שבאו מחדלת הים ולשה עמהם ובבילה עמהם זה אומ' זו לשתי' וזה אומר זו לשתי' וזה עבדי וזו מבילתי' לא אמרינן ולשה אומרת אלו שני עבדי ובבילה אלי לשון' הבבילה מוכחת עד שיבא אליהו אלא"כ אתנו לה שניהם נם מעכשו והנע מבית' לידי נבוי כתוב' מת"כ והאומר אל אלשתן בספק עד שיבא אליהו וכתב הריטב"א שם דודאי דכל הוכא דאתי' לידינה בתורת כתובה לית לה כלל דכל כה"ג בתר הולדה דילה אזלינן כדין האומר לחבירו אני לך מנה והלה אומר איבך חייב לי כלום שהפטור כיון שאין לו תובע ולא עוד אלא דכיון דהולדת הבתא אחדד מהן בעלה דקא תבעה כתובה הרי הוא כאילו הולדת אאין לה בבבילה זכות אחר אלא מדין כתובה ומבלת קרקע מבאן ומבאן אלא הכי כמאי עבקינן דקא אתיא עלייהו מת"כ אתאמר לדברי מבילה זו כו' אלי ולדבריהם הרי יש לי בה לבל הפחות מעות כתובה אחת ונובה אותה מת"כ והשאר ידה עמהם שוה כדין מחבו המוטל בספק ומוליאין או לבעות מוכח עד שיבא אליהו או לדון כדין כל דאלים נבר ע"כ ועוד כתב שם כמה אלוקי דיטים בזה ע"ש:

קלט וגריך

טורי זהב

טי' קלח ס"ו בהגה"ה וי"א דאפילו תבעה עדים תמוה לי דעת הרא"ש בזה אדא דהא כתב הרא"ש עצמו בסי' קכ"ו דאף כמודה בפני' הודאה גמורה יכול אח"כ לומר טעיתי כשם עדים כ"ש כאן אאין הודאה גמורה שיכול לומר טעיתי בשעה ששתקתי ותו ק"ל דהא בנמ' מבעי' לן אי הוה הודאה בזה או לא ומכח דלא כפשטי' לא מפקינן מיד התוקף ק"כ כשם עדים לפטינו אלא אאתה דומה לפסלן מכח הודאתו וכאן אין לך הודאה כדומה אדרבה כיון אאין כאן הודאה גמורה והעדים אומרים אמת ונדולה חזו אפי' בעדים עצמן כל היכא שאפשר לומר שהם מוכחשים או מתולים או מתיישבים דבריהם כל מה דאפשר כמ"ש רמ"ח סי' לי ס"ב כ"ש הכא דאיתמר אאין כאן הכחש ויותר תימה לי ע"ד הרא"ש לפי מאי דבעי רב נחמן למשמש בנמ' מבריתא דקתני המע"ה מיירי בתקפה ק' לפטינו אמתע דאי מייתי ראי' דמחבו והאלא ק"ו הוא ומה לסברת הפשטן אפי' סבור דהודאה גמורה היא ואפ"ה מהני עדים דאל"כ מאי המע"ה דקאמר ק"ו לפי מה דלא אפשיטא הבעי' דבאמר דמהני עדים ואז קושית עצומה לענ"ד וכן י"ל מה' דבינו עצמם שכתב אח"ז אין יכול לתקוף בלא ראיה משמע דעכ"ו ראי' מהני וכתב"ג מהני בנמ' ס' המדיר דף ע"ו דאמרינן יתרת מאי ראי' מייתי פי' כיון דראי' לא מהני אין שייך לומר עליו להניח ראי' ועכ"ו אמינא הנם כי אינו כראי' אלא דאם אחר שראינו אאין דין זה מוסכם רק ברא"ח מבינו בשם י"ח אין כת בזה לפסול עדות העדים בשתקתו משתק תחלה כבלע"ד: ראינו הניח כאן בסוף סי' זה והביאו רמ"ח בשני שערות בזוס ח' כו' דמשמע אם ודוע שבאמרו בזוס ח' ח' קודם לתבינו מהני ולבאורה קשה מת"ם דבינו סי' קי"ט ס"ל ור"ב פירש כיון דאין ניכר כו' אלמא בזוס ח' אין קדימה ולק"מ דהתם אאי אשעבוד כ"ח דאין מתחיל לגמרי בקונתו יום אלא תזמן המחרת לענין עורף לקוחות ע"כ כל הלקוחות היום שוויס מש"ם כאן דקאי לזכות מקבלי מתנות דכל שאמר לו אפי' שעה ח' קודם קנה וכיונא בזה אי בתובסות ארץ ח"ה דף ל"ד בסוסו:

קלט דין שנים חלוקין בדבר ואם בא שלישי וחטפה. ובוד' סעיפים:

קלט (א) וצריך ליפטר כו' פי' היפת ת' (ב) אף אם תגבר ידו לתן מניחין כו' עיי' לקמן סי' א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י' יא' יב' יג' יד' טו' טז' יז' יח' יט' כ' כא' כב' כג' כד' כה' כו' כז' כח' כט' ל' לא' לב' לג' לד' לה' לו' לז' לח' לט' מ' מא' מב' מג' מד' מה' מו' מז' מח' מט' נ' נא' נב' נג' נד' נה' נו' נז' נח' נט' ס' סא' סב' סג' סד' סה' סו' סז' סח' סט' ע' עא' עב' עג' עד' עה' עו' עז' עח' עט' פ' פא' פב' פג' פד' פה' פו' פז' פח' פט' צ' צא' צב' צג' צד' צה' צו' צז' צח' צט' ק' קא' קב' קג' קד' קה' קו' קז' קח' קט' ר' רא' רב' רג' רד' רה' רו' רז' רח' רט' ש' שא' שב' שג' שד' שה' שו' שז' שח' שט' ת' תא' תב' תג' תד' תה' תו' תז' תח' תט' יא' יב' יג' יד' טו' טז' יז' יח' יט' כ' כא' כב' כג' כד' כה' כו' כז' כח' כט' ל' לא' לב' לג' לד' לה' לו' לז' לח' לט' מ' מא' מב' מג' מד' מה' מו' מז' מח' מט' נ' נא' נב' נג' נד' נה' נו' נז' נח' נט' ס' סא' סב' סג' סד' סה' סו' סז' סח' סט' ע' עא' עב' עג' עד' עה' עו' עז' עח' עט' פ' פא' פב' פג' פד' פה' פו' פז' פח' פט' צ' צא' צב' צג' צד' צה' צו' צז' צח' צט' ק' קא' קב' קג' קד' קה' קו' קז' קח' קט' ר' רא' רב' רג' רד' רה' רו' רז' רח' רט' ש' שא' שב' שג' שד' שה' שו' שז' שח' שט' ת' תא' תב' תג' תד' תה' תו' תז' תח' תט'

א שנים שהלוקים בדבר ואין שום אחד מהם מוחזק בו ב כהיא ארבא דהוו מינצו עלידה בי תרי **א** וכל חד אמר דידי היא **ב** כל דאלים גבר ג ואותו שתגבר ידו תחלה הוא שלו עד שיבא האחר ראיה ומיהו שכנגדו יכול להשביעו **ג** (א) וצריך לישבע שהוא שלו וכל זמן שלא יביא האח' ראיה **ד** (ב) אף אם תגבר ידו אין מניחין ליקח מזה שגברה ידו החלה:

ב ה יה בא שלישי וחטפה בטענה שאומר שהוא שלו אין לשנים האחרים בו כלום כיון שזה שהוא מוחזק בו טוען שהוא שלו **ו** אבל אם חטפה בלא טענה מוציאין אותו מידו **ז** ואין לו תקנה (ג) עד שישיב לכל אחד ואחד **ח** אם אחר מהשנים החלוקים על דבר זה בא לבית דין ואמר תפסוהו עד שאביא ראיה **ז** אין שומעין לו ואם תפסוהו ב' מרעת שניהם או שעברו ותפסוהו אין מוציאין אותו עד שיתברר של מי הוא: **ד** **ט** אם הם חלוקים על שדה ואין אחר מהם מוחזק בה כגון שמת בעל השדה ושנים באים ליורשו וכל א' אומר אני קרוב וראוי ליורשו ואין לשום א' עדים דאלים גבר (ועיין לעיל ריש סימן קנ"ח אם היו שניהם מוחזקי' מלמ' לומס) (ד) ואם גבר האחד ואכל פירותיו ואחר כך הביא השני עדים שהוא קרוב ואין העדים יודעים אם זה שגבר הוא קרוב או לא מוציאין מזה שגבר שהוא ספק קרוב והאחר קרוב ודאי והוא הדין אם השני הביא עדים שהוא קרוב יותר מהאחר מוציאים מזה שגבר ונותנים לזה שקרוב יותר כיצריך לחזור כל פירות שאכל **ח** (ה) אפילו אין ידוע שאכלם אלא על פיו שהורה בהם:

סגס דבר שהפוסקים חולקים כו **ט** ולא תפיס חל מכייהו אם הוא לכך דשייך בו חלוקה חולקין **י** ואם לא שייך

קלט (ג) עד שישיב לכל א' כו' ומתוספות תוכח כהרמב"ן וגם מוכח מהכריחם שם פנס דעת רש"י כן אפ"ל להחזיר לכל א' כו' וצריך לומר שהיה לה נירסא אחרת ברש"י ובלתותא בדרא"ש שם וגם דברי הרא"ש יש לכוין כדעת התוספו' ורמב"ן לגזל ושוד ע"ש ודו"ק הכי"ל כתב הרמב"ן וכן מוכח לפי ענית דעתי דעת הרמב"ם פט"ו משונין שכתב גבי הוים אם נמצא שדה ואם בא אליו ותקף מהן יבוא לאיה מסלקי אות מחב' ואם אית לה ויוליכה הסמיש עיקר הדין דבארב' לריך מידו ד שם להחזיר לכל א' ואחד וכת' דין שם משעם אחר במקומו דבשדה מסלקין אותו אלא ס"ל דאין תלוק בין מקומו מכמיש לארבא לשדה ובכל עניין מסלקין מיהו כל אותו ואין לריך לשלם לכל א' ומיהם במרוב' ואחד ולוק וכן משמע להרוא ומחלוקת בר"ו פתיב י"ל ס"ב שכתב וז"ל ואם בא א' אין השוק לגזול אותם מוליאין אותו מידו עכ"ל ולי הוי ס"ל כהשור הוי כתב לריך לחזור לכל א' ולוק: ושיי' בס' כ"ה ולוק: (ד) ואם גבר אח' כו' עיין בתרוצי הרמב"ן וכם' המלחמות ובעל המאור ולוק: (ה) אפי' אין ידוע שאכלם אלא על פיו כו' ה"ע שהרי לא טען שקנה השדה לסות א

לתרוייהו ובסכי מתיישב הוה דתשובת מוהר"ם דפ"ק דב"ב מסוס דהפליגוקה לא הוה אפשר התם עכ"ל מהרש"ל אם ובזה מבואר דברי מו"ר ז"ל וכתלק מתנו תמיה הע"ש. אמתה עליו כוזק ע"ש וסבר דדברים הללו כתב מו"ר מעצמו ולא עיין בדברי מהרש"ל והמרדכי הנ"ל ודוק:

קמ א שקרקע הידוע לראובן בעדים שיודעים וכ"כ בתשובת רשב"ש דאפילו אם אין העדים יודעים בודאי שהיתה של ראובן אלא שראו לראובן או לאביו דר בו (והיה אם יש לו קול מבורר שהוא שלו הר"ן בתשובה הנ"ל סי' פ"ד ל"מ ח') מחזיקין אותו כשלו ומו"מ אין אותו מיד הנשבע עד שיוכיח לו חזקת ג' שני לו עדי קנין והכיחו הל"מ ע"ש ולקמן סי' קמ"ו: ב כשבע היסת ויעומד בשלו [illegible] כת' הרשב"ש אם המחזיק טוען כנגד יתומים שהחזיק בשל אביהן (דלא חייב ליטבע בכל"ם) ואת המחזיק אינו נשבע אין אומרים בזה אין אדם מוריש שבועה לבניו כיון שהוא להחזיק ועיין בהגה"מ ל' מה שכתבתי שם: ג זהו מברר לחרת וקולא כו' הדברים הנ"ל לחומרא לאיך ובתם הוקבר בשני דברים הסותרים זא"ז בזה אחר זה והנ"ל בלשון אם אומרים בדרכו ובראה לאיסר ולומר דהאחבר מהרי"ק ז"ל הכריע בין שני הדעות ופסק דהיכא דיש להמערער עדים שהם שלו אז לריך המחזיק ליטבע בגד עליו ובזה איירי בס"ק וה"ה בדלית ליה עדים ולית להמחזיק שני מוקה לנשבע ומחזיק מה שבידו דפליגים בכל מ' כל מעליות' או דלית ליה שום מ' כל מעליות' ויעומד בשלו בכל כשם להמחזיק כל מעליות' דלית ליה עדי' לו מחזיק מה שבידו בלא שבועה ומזה איירי בס"ב וק"ל אבל מ"מ יש לתמוה דלא הי' להתחבר לבתוס' אלא לבדם מחבר דמשמעות הרוקי' בראה דלא חלקו בזה ועיין בלקו"ר כתבתי לשונו בפרישה ובהכרי המ"מ פי"ד מטוען ועיין מ"ש בסימן קל"ה ועי"ל דמ"ש בס"ק דנשבע ויעומד בשלו כת' כן לדין פשוט דלא כת' שם אלא לגלותו דאם הקול' כראוי אין מוכיחין אותו מידו והכי קאמר אלא כ"ב החזיק בו שתעון כראוי אז אין מוכיחין אותו מידו עכ"ל ואין עליו לכל היותר אלא שבועה בת"ל דלריך שבועה ולא"כ בס"פסק כת"ל דאין לריך שבועה ויבשבע ע"ל דשמי התם דריש מוקמא כיון דאמר מתחלה שם לו שטר ואם אח"כ לו לקייומו מ"מ לכל הפחות שבועה בעי ודוק:

אבל

שהחזיק אבל כו' עיין בתשו' רשב"ש סי' תתקי"ו מפרש"כן לעובל' דרב' בר ברשוס ובכ"ה בתשו' מהרש"ן נכו עובל דרב' בר ברשוס ובכ"ה בתשו' מהרש"ן עיין בתשו' ר"י דאלפס נגר מולקין על הרמב"ם וכן הוא בתשובת הרמב"ן נכו עובל דרב' בר ברשוס ודעת המולקין עיין בתשו' ר"י דאלפס נגר בלבית יוסף כ"כ: (ה) זהו מברר לחרת כו' והעיקר בבברר לתשובה בבברר לתשובה הרמ"ם בבתים בשם ה"ר אברהם הדליק שקנה קרקע מחבירו ומכרה' ולו שטר ובתוך ג' שנים שעמד המוכר חזרה' ומכרה' לו והלוקח מוחזק ר"ג בקרקע ל"ג לשבע היסת ותשי' אין לו שטר אלא שעמד ל' על מכרו מכרה מכרה אלא אין לו שטר ובלבד שמשיב להל"ם ל"ה שכתב ו' ועי"ש תלוקי' כמחין הבוחר בשמוד בשפק

וכת' דלא אחריכן כל דאלפס נגר לא בשאינו ביד שום אדם וכגון דאיכ' לאיקס עלה דמלתא וכולי כדלעיל בשעי' הסמוך וכ"כ מהרי"ק שורש קנ"ד דלא מהני תפיס' בספיק' דוכא דדבוותא לא בבדוניות מתנים וע"ש ובתבוחר בא"ה סוף סי' ג' ולקיתי שהרב מ"ע כתב בכיוב' בזה ע"ש: **קמ** אבל' הטור וכ"כ הרמב"ם ריש פי"ח ובכתה מקומות בתלמוד אמרו כן ומהם בפ' חזקת דף ל' ע"א ב עובדא לקמיה דר' חייא שם דף מ"ח ע"ב וכ"מ"ש התו' שם דף ל' סוף ע"א ג כתבתי בסימן ל"ה וכתב הרשב"א שבשבועה כזו ד שבשבועה לא אומרים בשבועה אין אדם מוריש שבועה לבניו אלא אם הקרקע נשבעת שבועת היורשים אלא בקרבו אבל מת מאבו והביאו הסמ"ע ד שם ונשם כ"כ הרי"ף והרא"ש והכריעו מסוגי' דתלמודא דכל היכא דליכא שהרי שהיה הקרקע בשמין לומר אלא התובע נאמן לומר אלא היתה ולקחתי ממך במנו דאי בעי אמר לא היתה אלא משלם וכ"כ הרמב"ם שם הכ"כ הרשב"ם בתשובה בלעב"ד דקאי אחלוקה שבייה בשביף לבעיל אם אין עדים לבאובן"ל שמעון חזקה אלא נשבע וע"ל כתב המחבר אם אחין למערער עדים אם הקרקע ג' אין מוסרין לשבועה וכן כתבתי בסמ"ע שכתב כן בשיטה הראשון שכתב וכתב על ת"ה הרב רמ"ה בהגה שהם דברים דחוקים

טורי זהב

סי' קמ ס"ב בהג"ה זהו סברא אחרת לפי פי' סמ"ע סק"ג קשה דהא לענין היסת אין חילוק בין קרקע לשטלטלין ובשטלטלין נשבע בכל גווני ובלא"ל דהמחבר פי' דברים אלו בדרך זה דהא לא סני בזה שום עדים שלקחה אלא לריך ג"כ שבועה שהחזיק בראוי אם אמר שמתו לו אחר דברים שאין יכול לברר לבעל חזקתו וע"כ אמר זה שהחזיק כו' אין מוסרין לו שבועה בעיקר החזקה אם החזיק בראוי אלא לריך שבועה שלקחו מתנו

סעיף ח'

(ו) כל דאלפס נגר • עיין בסמ"ע סי"ק ל"ע ובתלק טור ס"ב תמיה' הע"ש כו' וסבר כו' שלא כדת הזמן על הע"ש תמיה' הע"ש וכ"כ ה"ה בכוכה ובע מקור אל תרוייהו דהמן אבדרי כתב שמתמ"ם הניחקין אם לדעת אין דאלפס אם לא היה אפשר בענין אחר אלא יאמרו הנתיי דין הרמב"ם דין לתוקפו בכ"ד עד שיתברר הדבר • לאומן מי יוכל לאמר תמיה בתפיני שהחזיק אם יאמרו היו מוכתים ולא יעבו בקרקע אלא בהם המיה ירוחו ולכו לאמר שכם יותר לו ובאו אחרים ויקמוה ולא כראוי ומת לשומרם לכך לא מלאו להם שום ובקומם מיתתו תקנה בעולם רק כל דאלפס גבר הוה שהקרקע מה שאין אייך לומר כן בשאר היא אל שמעון עכשיו שהוסקים מולקים בהם ובלא אל דיש לתוקפו בכ"ד והנתי דין לאומן כא ומכרוהו ויתלוקו בדמי' לו בדין לנבו' מהקרקע גוד לתיגוד לדאלא ע"כ לא אמרן שהחזיק בר"ם זה כל דאלפס נגר אלא לאומן פסק משעת שמי שהוא שלו ומכו' בפשו מהרש"ל עליו כו' וזה לא אייך אלא בדבר בתשובה סי' ל' שהתובע בעצמו ובא הלחת ולון שהלין שם הנתי דין ובעיס אבל הכא מה שמעון ל ע"ש אייך לומר בזה התובע ומסור דכתב זה בפשו ית' מחבר בתה ברור הדין אמאי דפסק יותר לתובע מלדיין לו מלאחכו תלמודא דנתי' ומסור בפשו כו' כ"כ בע"ש בנישין דף מ' כאן ובס"ם ק"ע ובכריו נכוסים ע"ב אשת מאל ובהכי מתיישב מי שפיר דלא לאיתמר דברי מהר"ם שבהמרדכי פ"ק הלכות וכולי דב"ב משום דאלוקה לא היה וכל דאלפס אפשר בתם ולתי בתי שפיר דבר נגר ופי' רשב"ם דכתב שעמד דפסקי' כל לתתם לא הוי דאל' נגר נבי אבל דבא דשמא ובאו אלוקה שייכי עדים ויעידו אל מי הוא ובמלא וכולי לא הוא דברי ב"ד שבורים ובסתרי' בתה אתי עילאי שפסקו בבר אלוקה כו' (ומ"ש שם סמ"ע ודברי המרדכי דב"מ פלגא דיומא ור"ם ה"מוכר לת הנתי כו' ליתא שם רק בתרבכי פ"ק דב"ב ובן וכולי עדיין הוא בת"ה שם) לבך אין נתי דין בבבים לבבר ולבך כל דאלפס הוי קפידא נגר עכ"ל תשמע דבספיקא דבנותא לא שייך הלי שעמד דשאין ליתחיל ופפיר יש לב"ד לבנות בבבר ולפסוק דין אלוקה ואפשר דגם ותו דלמא הת"ה והרב שבתבו ואם לא שייך בית דין אלוקה ר"ל דלא אפשר בבה"ג הוי לעובר אלוקה בגון הך דס"ם ק"ע ותשו' מהר"מ שם ולא דקו פסידא בלשון ודוק • מיהו כל זה לענין לבתחלה אבל אי מסם מד לתרוייהו מנייהו לא מפקינן מיניה דאפילו תפס מרשות אבדו לא מפקינ' ובהכי מיניה בפלוגתא דבבותא ועיין בספרי תקנו בכן התרבתי מתיישב הרמ"ם בדינים אלו: דתשו' מהרש"ם

קמ (א) קרקע בחזקת בעלים עומדת כו' דין אוקה פ"ק דב"ב בחזקת עיין בתשו' מהרש"ן שון סי' קט"ו בהא דרבו וסי' קל"ו ועי"ש סי' רל"ח ובתשו' ן' לב ספר ב' סי' ע"ח ובתשו' הסותפין מהרשל"ם ר"ם רכ"ח וסי' רכ"ב וסי' ע"ר וסי' רע"ח: (ב) להבריח לת כשבע היסת כן דעת התוספות והרא"ש נבי עובדא דרב"בר שמעו' דאומן ליקח ע"ש וכ"כ הרמב"ן שם בשם ר"י הלוי וכן בעל העיטור דף ס"ה לת תלקו ע"ד: (ג) רק היסת וה"ה שבועו' המשבה: (ד) זה מעבד וכולי

אייך ביה תלוקה ' (ו) כל דאלפס נגר (ת"ק סימן שנ"ב ל):

הלכות חזקת קרקעות

קמ דין החזיק בקרקע של חבירו ודין חזקת הבתים וחניות • ובו חמשה עשר סעיפים:

א (א) לקרקע בחזקת בעליה עומדת שקרקע הידוע לראובן בעדים שיודעים שהיה בחזקתו אפילו יום אחד והוא עתה בחזקת שמעון ומחזיק בו ואוכל פירותיו וטוען שלקחו וראובן מערער לומר שהיא גזולה בידו נאמן ג ושבע שבועת היסת ונוטל את שלו אא"כ החזיק בו שמעון כראוי ובטענה אז אין מוציאין אותו מידו אלא ב (ב) נשבע (היסת) ועומד בשלו ד ואם אין עדים לראובן שהיה שלו אין צריך שמעון חזקה אלא נשבע ועומד בשלו אף על פי שלא החזיק בו: (ועיין לעיל ריש סימן כ"ה לאין נשבעים על קרקעות (ג) רק היסת):

ב (ד) הזה שהחזיק שלשה אין מוסרין אותו לשבועה אבל אם רצה להחרים סתם על כל מי שהחזיק בשלו אלא כדין הרשות בידו:

פנה **ג** (ה) זהו מברר לחרת ומולקת על מה שכתב דאלוקה אלא על פי שהחזיק כראוי ובטענה נשבע ועומד בשלו (וכן הוא בסימן קנ"ה ל'):

טען

שפסקו בבר אלוקה כו' (ומ"ש שם סמ"ע ודברי המרדכי דב"מ פלגא דיומא ור"ם המוכר לת הנתי כו' ליתא שם רק בתרבכי פ"ק דב"ב וכן וכולי עדיין הוא בת"ה שם) לבך אין נתי דין בבבים לבבר ולבך כל דאלפס הוי קפידא נגר עכ"ל תשמע דבספיקא דבנותא לא שייך הלי שעמד דשאין ליתחיל ופפיר יש לב"ד לבנות בבבר ולפסוק דין אלוקה ואפשר דגם ותו דלמא הת"ה והרב שבתבו ואם לא שייך בית דין אלוקה ר"ל דלא אפשר בבה"ג הוי לעובר אלוקה בגון הך דס"ם ק"ע ותשו' מהר"מ שם ולא דקו פסידא בלשון ודוק • מיהו כל זה לענין לבתחלה אבל אי מסם מד לתרוייהו מנייהו לא מפקינן מיניה דאפילו תפס מרשות אבדו לא מפקינ' ובהכי מיניה בפלוגתא דבבותא ועיין בספרי תקנו בכן התרבתי מתיישב הרמ"ם בדינים אלו: דתשו' מהרש"ם

קמ (א) קרקע בחזקת בעליה עומדת כו' דין אוקה פ"ק דב"ב בחזקת עיין בתשו' מהרש"ן שון סי' קט"ו בהא דרבו וסי' קל"ו ועי"ש סי' רל"ח ובתשו' ן' לב ספר ב' סי' ע"ח ובתשו' הסותפין מהרשל"ם ר"ם רכ"ח וסי' רכ"ב וסי' ע"ר וסי' רע"ח: (ב) להבריח לת כשבע היסת כן דעת התוספות והרא"ש נבי עובדא דרב"בר שמעו' דאומן ליקח ע"ש וכ"כ הרמב"ן שם בשם ר"י הלוי וכן בעל העיטור דף ס"ה לת תלקו ע"ד: (ג) רק היסת וה"ה שבועו' המשבה: (ד) זה מעבד וכולי

טורי זהב

סי' קמ ס"ב בהג"ה זהו סברא אחרת לפי פי' סמ"ע סק"ג קשה דהא לענין היסת אין חילוק בין קרקע לשטלטלין ובשטלטלין נשבע בכל גווני ובלא"ל דהמחבר פי' דברים אלו בדרך זה דהא לא סני בזה שום עדים שלקחה אלא לריך ג"כ שבועה שהחזיק בראוי אם אמר שמתו לו אחר דברים שאין יכול לברר לבעל חזקתו וע"כ אמר זה שהחזיק כו' אין מוסרין לו שבועה בעיקר החזקה אם החזיק בראוי אלא לריך שבועה שלקחו מתנו

סעיף ח'